

T.C.

Ardahan Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı

**İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNDE MOTOR BECERİ, FİZİKSEL
UYGUNLUK ve SOSYAL BECERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN
İNCELENMESİ
(Bursa İli Örneği)**

Sevim ZAIMOĞLU CİHAN

Prof. Dr. Mehmet ŞAHİN

Yüksek Lisans Tezi

Ardahan, 2025

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNDE MOTOR BECERİ, FİZİKSEL UYGUNLUK ve
SOSYAL BECERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
(Bursa İli Örneği)

Sevim ZAHİMOĞLU CİHAN

Prof. Dr. Mehmet ŞAHİN

Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Ardahan, 2025

KABUL VE ONAY

Sevim ZAIİMOĞLU CİHAN tarafından hazırlanan “İlkokul Öğrencilerinde Motor Beceri, Fiziksel Uygunluk ve Sosyal Beceri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Bursa İli Örneği)” başlıklı bu çalışma, 15.05.2025 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Mehmet ŞAHİN (Danışman)

Dr. Öğretim Üyesi Meral DEMİR

Dr. Öğretim Üyesi Salih Faruk ŞEKER

Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen ve yukarıda adları yazılı jüri üyeleri tarafından kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Mustafa ŞENEL

Enstitü Müdürü

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kâğıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Ardahan Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinleri yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan **“Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge”** kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricince YÖK Ulusal Tez Merkezi / Ardahan Üniversitesi Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- Enstitü / Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren 2 yıl ertelenmiştir. ⁽¹⁾
- Enstitü / Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren ay ertelenmiştir. ⁽²⁾
- Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir. ⁽³⁾

15/04/2025

Sevim ZAIMOĞLU CİHAN

“Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge”

- (1) *Madde 6. 1. Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez **danışmanının** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulu** iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.*
- (2) *Madde 6. 2. Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez **danışmanının** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulunun** gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.*
- (3) *Madde 7. 1. Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, **tezin yapıldığı kurum** tarafından verilir *. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, **ilgili kurum ve kuruluşun önerisi** ile **enstitü** veya **fakültenin** uygun görüşü üzerine **üniversite yönetim kurulu** tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.*

Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir.

** Tez **danışmanının** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulu** tarafından karar verilir.*

ETİK BEYAN

Bu çalışmadaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında özgün olduğunu, Tez Danışmanımın **Prof. Dr. Mehmet ŞAHİN** danışmanlığında tarafımdan üretildiğini ve Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Yönergesine göre yazıldığını beyan ederim.

Sevim ZAIMOĞLU CİHAN

ÖN SÖZ

Araştırmamda başından sonuna kadar desteğini her zaman yanımda hissettiğim, araştırma yapmamı kolaylaştıran, aynı zamanda tez yazım sürecinde zorlandığım ve kaygı yaşadığım noktalarda hep yanımda olup, bu yola çıkmama vesile olan, danışmanım Prof. Dr. Mehmet Şahin' e sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

İyi ve kötü günlerimde hep yanımda olan biricik Ailem ve bana her zaman, her koşulda destekçi Canım Annem, iyi ki varsınız. Tez savunmamda kendimi rahatlıkla ifade etmemi sağlayan, görüş ve önerileriyle çalışmamı geliştiren jüri üyelerine, çalışmaya katılan öğrenciler ve ailelerine, çalışma arkadaşlarıma sonsuz teşekkür ederim.

Araştırma konusunun çeşitlendirilerek devam etmesi ve bu alanda ülkemizde araştırmaların artması ve faydalı olması dileğiyle.

Sevim ZAIMOĞLU CİHAN

Ardahan -2025

ÖZET

ZAİMOĞLU CİHAN, Sevim. *İlkokul Öğrencilerinde Motor beceri, Fiziksel Uygunluk ve Sosyal Beceri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Bursa İli Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Ardahan, 2025.

Bu çalışma; ‘İlkokul öğrencilerinde (9-10 yaş) Fiziksel Uygunluk, Motor beceri ve Sosyal Beceri arasındaki ilişkinin incelenmesini amaçlamaktadır. Çalışma, Bursa İli Osmangazi Merkez ilçede bulunan Cavit Çağlar İlkokulu 4. Sınıf öğrencilerinden oluşan katılımcılar ile gerçekleştirilmiştir. Fiziksel uygunluk ve Sosyal beceri derecelendirme ölçekleri 52 kız 55 erkek toplam 107 katılımcıdan oluşan gruba uygulanmıştır. Katılımcıların antropometrik ölçümleri için; boy ve ağırlık ölçümleri alınarak BKİ (Beden Kütle İndeksi) hesaplanmıştır. Fiziksel uygunluk ölçümleri için Eurofit Test Bataryası içerisinde yer alan; 20 metre sürat koşusu, 10x5 mekik koşusu, otur-eriş (esneklik) testi, disklerle dokunma testi, mekik (gövde kaldırma) testi, durarak uzun atlama, flamingo denge testi, pençe kuvveti testi ve bara asılma testi ve dikey sıçrama testleri yapılmıştır. Sosyal beceri derecelendirme sistemi anne-baba formu katılımcıların velilerine google formlar ile düzenlenerek gönderilmiş alınan cevaplar Microsoft excel ile tablolastırılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen verilerin çözümlenmesi sürecinde SPSS-24.0 istatistik paket program kullanılmıştır.

Sonuç olarak; bu alanda daha önce yapılan çalışmalarda elde edilen bulgular neticesinde ilkokul öğrencilerinin fiziksel uygunlukları ve sosyal becerileri arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği Anne – Baba formuna göre, katılımcılardan erkek öğrencilerin ve kız öğrencilerin tutum ortalamaları, anne veya baba olma durumlarına göre ve bunun yanında ebeveynlerin eğitim durumlarına göre istatistiksel olarak ortalamalar arasında anlamlı bir fark oluşmamıştır. Fiziksel uygunluk becerileri arasında yer alan sadece, Bedensel Kitle İndeksine dair ortalamalarında istatistiki açıdan kız ve erkek öğrencilerin ortalamalarında anlamlı bir fark oluşmuştur. Fakat katılımcıların anne veya baba olma ve anne babaların eğitim durumlarına dair toplam ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.

Anahtar Sözcükler:

Fiziksel uygunluk, motor beceri, sosyal beceri, ilkokul öğrencileri

ABSTRACT

ZAİMOĞLU CİHAN, Sevim. *Investigation of the Relationship Between Motor Skills, Physical Fitness and Social Skills in Primary School Students (Bursa Province Sample)*, Ardahan, 2025.

The aim of this study is to examine the relationship between physical fitness and social skills in primary school students aged 9–10 years. The study was conducted with 4th-grade students from Cavit Çağlar Primary School in the Osmangazi Central District of Bursa Province. Physical fitness and social skills rating scales were applied to a group of 107 participants, comprising 52 girls and 55 boys.

For anthropometric measurements, the participants' height and weight were recorded, and their Body Mass Index (BMI) was calculated. Physical fitness assessments included the 20-meter sprint, 10x5 shuttle run, sit-and-reach (flexibility) test, discus touch test, trunk lift (shuttle) test, standing long jump, flamingo balance test, grip strength test, hanging test, and vertical jump tests, all of which were part of the Eurofit Test Battery.

The social skills rating system's parent form was distributed via Google Forms to the participants' parents, and the responses were tabulated using Microsoft Excel. The data collected were analyzed using the SPSS 24.0 statistical software package.

The results of the Social Skills Assessment Scale (Mother-Father Form) revealed no statistically significant differences in attitude averages between male and female students based on the parents' role as mothers or fathers, or their educational status. However, a statistically significant difference was observed between male and female students in terms of BMI, a component of physical fitness. No significant differences were found in the total averages based on the educational status of the participants' parents.

Keywords:

Social skills, Motor skills, Physical Fitness, Primary school students.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI	ii
ETİK BEYAN.....	iv
ÖN SÖZ	v
ÖZET....	vi
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	vii
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	x
TABLolar DİZİNİ	xi
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xiv
GİRİŞ....	1
1.BÖLÜM	4
GENEL BİLGİLER.....	4
1.1.GELİŞİM.....	4
1.1.1.Fiziksel Gelişim.....	5
1.1.2.Fiziksel Aktivite	6
1.1.3.Fiziksel Uygunluk	7
1.1.3.1.Sağlıkta Fiziksel Uygunluk	8
1.1.3.2.Çocuklarda Fiziksel Uygunluk	8
1.1.4.Çocukların Fiziksel ve Motor Özellikleri.....	10
1.2.MOTOR GELİŞİM	12
1.2.1.Motor Beceri.....	14
1.3.SOSYAL GELİŞİM.....	15

1.3.1.Sosyal Beceri	15
2. BÖLÜM.....	18
GEREÇ VE YÖNTEM.....	18
2.1.ARAŞTIRMANIN MODELİ	18
2.2.EVREN VE ÖRNEKLEM.....	18
2.2.1.Fiziksel Uygunluk Ölçümü.....	19
2.2.2.Sosyal Beceri Ölçeği	22
2.3.VERİLERİN ANALİZİ	22
3. BÖLÜM	24
BULGULAR.....	24
4. BÖLÜM.....	46
TARTIŞMA	46
SONUÇ	53
KAYNAKÇA	55
EKLER.....	61
EK 1. ORJİNALLİK RAPORU FORMU	61
EK 2. ETİK KURUL İZNİ	62
EK 3. VELİ ONAY FORMU	63
EK 4. GÖNÜLLÜ BİLGİLENDİRME FORMU.....	65
EK 5. SOSYAL BECERİ DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ	67
EK 6. FİZİKSEL UYGUNLUK ÖLÇEĞİ	73
ÖZ GEÇMİŞ.....	75

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

BKİ	Beden Kütle İndeksi
cm	Santimetre
TGMD	The Groos Motor Develoment (Kaba motor beceri)
Anova	Analysis of of variance
DUA	Durarak Uzun Atlama
Kg	Kilogram
f	Frekans
m	Metre
%	Yüzde
n	Örnekleme
p	Anlamlılık düzeyi
s.s	Standart sapma
sd	Serbestlik derecesi
spss	Statistical Package for the Social Sciences
t-testi	İlişkisiz örneklemelerde puanlar arası farklar
x	Sıra ortalaması
min.	Minimum değer
max	Maximum değer
Dikey s.	Dikey sıçrama

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1. Fiziksel Uygunluk Unsurları.....	22
Tablo 2. Sosyal ve Fiziksel Uygunluk Beceri Ölçeğine Dair Demografik Özellikleri ...	39
Tablo 3. Sosyal Beceriler Ölçeği ve Fiziksel Beceriler Ölçeğine Dair Tanımlayıcı Özellikler.....	40
Tablo 4. Sosyal Becerilere Dair Ölçeğin Olumlu ve Olumsuz Davranışları Ölçmeye Yönelik Tanımlayıcı Özellikler.....	41
Tablo 5. Araştırmada Kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik Maddelerin İstatistiksel Ortalamaları	37
Tablo 6. Evdeki boş zamanlarını uygun bir şekilde değerlendirir	42
Tablo 7. Hatırlatmadan odasını temiz ve düzgün tutar.....	42
Tablo 8. Evde uygun bir ses tonuyla konuşur.	43
Tablo 9. Oyun etkinliklerine hatırlatılmadan katılır.	43
Tablo 10. Yeni insanlarla tanıştığında hatırlatılmadan kendisini tanıtır..	43
Tablo 11. Diğer çocuklar kendisine vurduğunda ya da rahatsız ettiğinde uygunkarşılık verir... ..	44
Tablo 12. Bir şey satın alacağı zaman satış yapan kişilere bilgi ve yardım için soru sorar.	44
Tablo 13. Okuldaki veya başka bir yerdeki toplantılara katılır.	44
Tablo 14. Gerçekçi olmayan ricaları kibarca geri çevirir..	45
Tablo 15. Arkadaşlarını eve davet eder.	45
Tablo 16. Kolaylıkla arkadaş edinir.	45
Tablo 17. Başarı durumlarında ailedeki diğer fertleri tebrik eder.	46
Tablo 18. Değişik şeylere ilgi gösterir.....	46
Tablo 19. Sorun yaratabilecek durumlardan kaçınır.	46
Tablo 20. Oyuncaklarını ve sahip olduğu eve ait diğer şeyleri yerine kaldırır.	47

Tablo 21. Aile fertlerine yardıma gönüllüdür.	47
Tablo 22. Telefona uygun cevap verir.	47
Tablo 23. Kendisine yapılan eleştiriyi olumlu karşılar.	48
Tablo 24. Siz yardım istemeden de ev işlerine yardımcı olur.	48
Tablo 25. Kendisine haklı görünmeyen ev içi kurallarını uygun bir şekilde sorgular. ...	48
Tablo 26. Ev işlerini sizin yardımınızı istemeden önce kendisi yapmaya çalışır.....	49
Tablo 27. Diğer çocuklarla tartışırken öfkesini kontrol eder.	49
Tablo 28. Çevresi tarafından sevilir.	49
Tablo 29. Önce başkasının konuşmasını beklemek yerine konuşmayı başlatır.	50
Tablo 30. Sizinle olan anlaşmazlıklarını ılımlı bir şekilde sonlandırır	50
Tablo 31. Sizinle olan çatışmalarında öfkesini kontrol eder	50
Tablo 32. Arkadaşlarına ya da ailedeki diğer çocuklara iltifat eder.....	51
Tablo 33. Ev işlerini uygun bir zamanda bitirir	51
Tablo 34. Aile fertlerinden birinin eşyasını kullanmadan önce izin ister	51
Tablo 35. Sosyal ortamlarda kendine güvenlidir.....	52
Tablo 36. Evden çıkmadan önce izin ister.....	52
Tablo 37. Arkadaşlarının ya da aynı yaşta olduğu akrabalarının takılmalarına uygun tepki verir.	52
Tablo 38. Sizin yardımınızı beklerken zamanını ev işleriyle ya da başka konularda uğraşarak uygun bir şekilde değerlendirir.....	53
Tablo 39. Arkadaşlarının oyunla ilgili fikirlerini kabul eder.....	53
Tablo 40. Bir etkinlikten diğerine kolayca geçebilir.	53
Tablo 41. Arkadaşlarına iltifat ya da armağanlarına teşekkür eder	54
Tablo 42. Kaza gibi durumları uygun kişilere bildirir.....	54
Tablo 43. Aile fertleriyle gerekli durumlarda kendiliğinden işbirliği yapar.....	54
Tablo 44. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sosyal Becerilerinin Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması	55

Tablo 45. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sosyal Becerilerinin Ebeveynlerinin (Anne ve Baba) Değerlendirmelerine Göre Karşılaştırılması	55
Tablo 46. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sosyal Becerilerinin Ebeveynlerinin Eğitim Durumlarına Göre Karşılaştırılması	55
Tablo 47. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Fiziksel Uygunluk Becerilerinin Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması	56
Tablo 48. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Fiziksel Becerilerinin ebeveynlik durumlarına (anne-baba) Göre Karşılaştırılması.....	57
Tablo 49. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Beden Kitle İndekslerinin Ebeveynlerinin Eğitim Durumlarına Göre Karşılaştırılması.....	58

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Gallahue'nin Piramit Modeli (1982).....	28
Şekil 2. Gallahue'nin Motor Gelişim Kum Saati Modeli	29

GİRİŞ

Bireyin yaşamının ilk yıllarından itibaren kazanılan hareket becerileri ileriki yıllarda kişiden beklenen temel hareket becerisinin alt yapısını oluşturmaktadır. Çocukların hareket gelişimindeki basamaklamalar; refleksler, duruşa ait hareketler, yürüme, koşma ve atlama becerileri şeklinde olmaktadır (Şahin, 2015). Zıplama, atlama ve koşma gibi beceriler çocukların günlük yaşantılarında en temel unsurlardır. Çocukların temel hareket becerilerinde gelişim tecrübeye dayalıdır. Beceri düzeylerinin gelişmiş için çoklu fırsatlar gerekir (Gallahue ve Ozmun, 2002). Motor beceri; öğrenilmiş hedefe yönelik bir ya da birden fazla vücut parçasının hareketi ya da istemli hareket görevi olarak belirtilmektedir (Gallahue ve diğerleri, 2006). Bu tanımdan hareketle motor gelişim için fiziksel olarak gelişme ve merkezi sinir sisteminin gelişimiyle beraber canlının isteğe bağlı hareket edebilmesi, özünde hareket becerisini kazanmasıdır. Fiziksel aktivite; iskelet kaslarının kasılarak enerji üretmesi sonucu enerjiyi harcamak için yapılan hareketler olarak tanımlanır. Fiziksel uygunluk ise fiziksel aktiviteyi gerçekleştirmek amacıyla kazanılması gereken özelliklerdir (Özer , 2020). Sosyal beceri; kişinin hayatta uyumlu ve başarılı olabilmesi için insanlarla etkileşimini kolaylaştıran davranışların tümüdür (Westwood, 2007). Fiziksel aktiviteye planlı dahil olan çocuklarda fiziksel, bilişsel, psikolojik ve sosyal açıdan olumlu etki gözlemlenmiştir (Çağlak 1999; Strong ve diğerleri, 2005).

Bu bilgiler doğrultusunda gelişimin bir bütün olduğu ve ancak çocuk tüm alanlarda desteklendiğinde bütüncül ve tam bir birey olma kapasitesini gerçekleştirebileceği sonucuna varabiliriz. Bu çalışmada amaç ilk okul düzeyinde (9-10 yaş) çocukların fiziksel uygunlukları ve sosyal beceri arasındaki ilişkinin cinsiyete göre incelenmesidir. Çocuğun sağlıklı gelişebilmesi tüm gelişim alanlarında becerilerin desteklenmesi ile mümkündür. Araştırmamıza konu olan Fiziksel uygunluk ve sosyal becerileri aynı anda destekleyebilecek en uygun ortam spor takımları, fiziksel aktivite etkinlikleri, beden eğitimi ve spor dersleridir. İlkokul öğrencilerinin fiziksel uygunluk ve sosyal becerisi arasındaki ilişkiyi cinsiyet demografik değişkenine göre karşılaştırarak incelemek literatürde halihazırda var olan çalışmaları destekleyecektir. Ayrıca çocukların fiziksel ve sosyal alanda desteklenmesi adına beden eğitimi ve spor derslerinde uygun ortamın yaratılması için yol gösterici nitelikte olacağı düşünülmektedir.

Problem cümlesi; ilkökul öğrencilerinin motor beceri, sosyal beceri ve fiziksel uygunlukları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Alt problemler;

- İlk okul öğrencilerinin fiziksel uygunlukları yönünden cinsiyete göre bir farklılık var mıdır?
- İlk okul öğrencilerinin sosyal beceri yönünden cinsiyete göre bir farklılık var mıdır?
- İlk okul öğrencilerinin sosyal becerileri ve fiziksel uygunlukları arasında bir ilişki var mıdır?

Araştırmanın amacı ve önemi; ilkökul öğrencilerinin fiziksel uygunlukları ve sosyal becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu çalışmayla çocuklara sosyal becerilerin kazandırılması amacıyla fiziksel aktivitelerden daha fazla yararlanmaları, iyi bir fiziksel uygunluk düzeyine gelmeleri hedeflenmekte ve bu doğrultuda okullardaki beden eğitimi ders saatlerinin artırılması, içeriğinin çocukların ihtiyaçları doğrultusunda düzenlemesi ayrıca çocukların sağlıklı gelişmeleri için uygun ortam ve koşullar yaratılmasına destek olacağı düşünülmektedir.

Araştırma doğrultusunda oluşturulan hipotezler ise şu şekildedir;

- İlk okul öğrencilerinin fiziksel uygunluk ve sosyal becerileri arasında anlamlı bir fark vardır.
- Erkek çocuklarının fiziksel gelişimleri ve fiziksel becerileri ile kız çocukları arasında anlamlı bir fark vardır.
- Kız çocuklarının esneklik düzeyleri ile erkek çocuklarının esneklik düzeyleri arasında fark vardır.
- Kız çocuklarının sosyal becerileri ile erkek çocuklarının sosyal becerileri arasında fark vardır.
- İlk okul öğrencilerinin sosyal becerilerinin anne baba tutumlarına göre farklılıkları vardır.

Varsayımlar; araştırmaya katılan öğrenci velilerinin anketlere gerçeğe uygun bir biçimde cevap verdikleri varsayılmıştır.

Sınırlılıklar; araştırmaya katılmanın gönüllülük esasına bağlı olması, ölçüm yapılan katılımcıların ilkökul öğrencisi olması ve yaş grubuna uygun (9-10 yaş) bir gelişme sahip

olması, fiziksel aktivitelere katılımı herhangi bir sağlık sorunu bulunmaması ve onay veren ebeveynlerin katılım formunu imzalamış olması koşulları ile sınırlandırılmıştır.

1. BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

Bu bölümde araştırmanın problemi ile ilgili kuramsal temeller ve araştırma konusu ile ilgili yapılmış araştırmalar yer almaktadır.

1.1. GELİŞİM

Döllenmeden başlayarak hayat boyu devam eden gelişim, yaşanan fiziksel, bilişsel, duygusal ve sosyal değişiklikleri içerir. Olgunlaşma ve deneyimlerle sürekli ve istemli, belli bir düzen içerisinde devam eden değişiklikler ise öğrenmedir. Organizmada iç ve dış etkenler sonucu birbirine bağlı düzenli bir şekilde meydana gelen ilerleyici bir dizi değişiklikler olarak tanımlanmaktadır (MEB, 2009). Doğumla birlikte çocukların bedensel olarak aktif olmaları fiziksel, sosyal ve zihinsel gelişimlerinde çok büyük rol oynamaktadır. Bireyin yaşamında bedensel aktivite eksik kaldığında stres, yanlış beslenme alışkanlıkları, sosyal izolasyon, aile içi gerginlikler gibi gelişimi olumsuz etkileyen faktörler ortaya çıkabilmektedir. Yetişkinlikte ortaya çıkan birçok ciddi hastalığın nedenleri çocukluktaki yaşantılara dayandırılmaktadır (Pehlivan 2009).

Embriyo dönemi ile başlayan ve yaşamının sonuna kadar devam eden bir süreç olarak nitelendirilen gelişim sonucu bireyde sistemli ve düzenli değişimler görülür. Fakat her değişim gelişim değildir. Değişimler organize ve sıralı olması gerekir (İnanç ve diğerleri, 2005). Bireyin yaşamındaki değişimlerin gelişim olarak nitelendirilebilmesi için içerisinde büyüme, olgunlaşma, öğrenme ve hazır bulunuşluk bulundurması gerekmektedir. Gelişim ile ilgili bu temel kavramları şu şekilde açıklayabiliriz:

Büyüme; doku ve organlarda meydana gelen değişim olarak nitelendirilir (Koç, 2005). Hücrelerin çoğalmasının ve büyümesinin nedeni olduğu, beden ölçülerindeki rakamsal artış olarak tanımlanmaktadır. Fiziksel gelişmeden dolayı bireyin vücuttaki niceliksel değişimlerdir (Kalkavan, 2005). Olgunlaşma; türe ait davranışın zaman içerisinde ortaya çıkmasıdır (Koç, 2005). Kalıtımla çevre koşulları arasındaki etkileşimde bireyin belirli seviyeye ulaşmasını sağlayan, fizyolojik, biyolojik ve anatomik değişimlerdir. Organizmanın büyüyerek kendisinden beklenen bir işi yapabilecek seviyeye ulaşma

süreci olarak da tanımlanabilir (Kalkavan, 2005). Öğrenme; yaşadığı tecrübeler sonucu ya da tekrarlar ile kişinin davranışlarında ortaya çıkan kalıcı farklılıklar olarak tanımlanabilir. Bireyin gelişimi çevre ve kalıtsal özelliklerde etkileşim içerisinde. Kişiye yeni bir davranış kazandırılmak isteniyorsa çevresel etkenler, tekrar ve denemeler ile desteklenmelidir (Arı ve Tuğrul, 1996).

Hazır bulunuşluk; bireyin bir öğrenme deneyimi yaşayabilmesi için gereken fizyolojik, psikolojik ve çevresel şartların bir araya gelmesi olarak tanımlanır. Yıldırım'a göre; bireyin öğrenme ve olgunluk durumunun yeni bir davranış yapmaya hazır olmasıdır (Yıldırım, 2008). Hazır bulunuşluğu olmayan çocuğa yeni bir davranışı öğretmeye çalışmak davranışın öğrenilememesinin yanı sıra bireyin özgüveninde olumsuz etkilemektedir. Hazır bulunuşluk, fizyolojik olgunluğun yansıması öğrenmenin gerçekleşebilmesi için amaca göre düzenlenmiş bir çevre gerektirir. Bu durum ise kişinin öğrenmeyi gerçekleştirebilmesi için gereken beceri ve bilgiyi daha önceden kazanmış olması anlamına gelmektedir (Özer ve Özer, 2019). Yaşamın ilk yıllarından itibaren kazanılan bilgi, beceri ve davranışlar, bireyin ileriki yıllarda öğrenmesi beklenen davranışlarına alt yapı oluşturmaktadır. Bir davranışa öğrenme ürünüdür denebilmesi için şu ölçütlere dayandırılır:

- Gözle görülür bir değişim davranışlarda gözlenmeli,
- Davranışlarda olan bu değişim kalıcı olmalı,
- Çevre etkileşimi sonucu bu davranış değişikliği ortaya çıkmalıdır.

Öğrenme ürünü davranışlar bireyin deneyimleri sonucu ortaya çıkan kalıcı izli davranış değişiklikleridir (Fidan ve Erden, 1994).

1.1.1. Fiziksel Gelişim

Fiziksel gelişim, “Boy, ağırlık ve hacimdeki artışın yanı sıra, vücut sistemlerinin gelişimi ve kendinden beklenen fonksiyonları yerine getirmesi” olarak tanımlanmaktadır (Senemoğlu, 2015). Diğer gelişim alanlarının temeli olan fiziksel gelişimin sağlıklı bir şekilde geçirilmesi, tüm gelişim alanlarının da sorunsuz bir şekilde gelişmesine ve bireyin her alanda ilerlemesine zemin hazırlamaktadır. Çünkü birey, diğer gelişim alanlarında gelişim görevlerini yerine getirirken vücudunu kullanmaktadır. Bu noktada öncelikle fiziksel gelişimin psikomotor gelişimim ön koşulu olduğu öne sürülebilir. Fiziksel gelişim; psikomotor olarak hareket becerileri

kazanan çocuk, kendi bedenini tanıma, benlik algısı geliştirme, öz saygı geliştirme gibi kişilik gelişimini ya da hareket yoluyla çevresini keşfederek bilişsel gelişimini desteklemektedir (Bilgin, 2020). Fiziksel olarak bireyin gelişimine bağlı hareket gelişimi (motor gelişim), fiziki büyüme ve merkezi sinir sisteminin gelişmesine paralel olarak organizmanın vücut sistemine bağlı hareketlilik kazanmasıdır. Büyüyen ve gelişen vücutla beraber, bireyin hareketlerinde de gelişim gözlenmektedir (İnan, 2005). Yaşamın ilk iki yılında çocuğun kazandığı tüm beceri ve hareketler, ileride kazanılacak hareketlerin temelini oluşturur. Bu dönemde yaşanan fiziksel hareketlilik çok fazla kontrol gerektirir ve iki yaşından yedi yaşına kadar olan devrede çocuk, temel becerileri kazanır (Güven, 2005).

1.1.2. Fiziksel Aktivite

Fiziksel aktivite; iskelet kaslarının kasılması sonucu ortaya çıkan enerjinin bedensel olarak harekete dönüşmesi şeklinde tanımlanabilmektedir. Fiziksel uygunluk ise fiziksel aktiviteyi gerçekleştirmek amacıyla kazanılmış gerekli özelliklerdir. Bir başka deyişle günlük işlemlerimizi yorgunluk duymadan, enerjik bir şekilde geçirme yeterliliğine sahip olmak anlamına gelmektedir. (Özer, 2020).

Bireylerin, fiziksel aktiviteyi gerçekleştirme durumlarına göre sınıflandırıldığında; mesleki aktiviteler, ev işleri, rekreasyonel aktiviteler ve egzersizler olarak gruplara ayrılabilir (Özer, 2020). Fiziksel aktivite denildiğinde kişilerde spor terimi ve sportif aktiviteleri çağrıştırmaktadır. Fiziksel aktivite, gündelik yaşamda kas ve eklemlerin hareket ettirilmesi sonucunda enerji harcanması, kalp ve dolaşım sisteminin hızlanması ve buna bağlı olarak fiziksel bir yorgunluğun açığa çıkması olarak adlandırılmaktadır. Spor aktivitelerinin yanı sıra günlük hayatta gerçekleştirilen oyun, egzersiz gibi farklı etkinlikler kişiler için fiziksel aktivite olarak kabul edilmektedir. Ayrıca tüm fiziksel aktiviteler enerji harcamayı gerektirmektedir. Fiziksel aktiviteler yapılan çalışmaların çeşitliliğine ve yoğunluklarına göre farklılıklar gösterebilmektedir (Saygın, 2012; Zorba, 2006). Gündelik yaşamda düzenli olarak yapılan fiziksel aktiviteler; kas-iskelet sistemi, kalp-dolaşım sistemi, hormonal ve psikolojik fonksiyonlar açısından kişilerin sağlıklı olması yönünde önemli ve gereklidir. Günlük yapılan fiziksel aktiviteler bireyin dayanıklılığını arttırmakta, dinlenme egzersiz kalp atım hızını düşürmekte kişinin iş kapasitesini arttırmaktadır. Ayrıca

fiziksel aktivitelere katılım, diyabet, yüksek tansiyon, kolesterol gibi hastalıkların önlenmesine yardımcı olmakla birlikte kardiyovasküler hastalıklara yakalanma oranını da düşürdüğü bilinmektedir. Vücuttaki yağ oranının azalması-kontrol altında tutulması ve kişinin psikolojik açıdan da kendini iyi hissetmesini sağlamakta ayrıca düzgün bir postürün oluşmasına da katkı sağlamaktadır. Fiziksel aktivite fiziksel sağlık açısından yararlı olduğu gibi kişinin sosyal anlamda gelişmesine, çevresinin genişlemesine, stresle başa çıkma gibi sorunların üstesinden gelebilmesine yardımcı olmaktadır (Aracı ve Aracı, 2014).

Temel hareket becerilerini kapsayan çalışmalar çocukların kas koordinasyonu, dayanıklılığı, kuvvet ve esnekliği üzerinde oldukça etkilidir. Fiziksel aktivite sırasında yapılan hareketler belli ilkelere göre yapılır ve düzenli olarak devam ettirilirse; güç ve dayanıklılık artar, performans artar, solunum sistemi düzenli çalışır, bireyde gerçekleşen tüm bu değişiklikler gözlemlenebilen somut değerlerdir ve ölçülebilmektedir (Doğan, 2005). Fiziksel aktivite, hareket eğitimi, beden eğitimi ve spor etkinliklerinin motor performans, solunum, dolaşım, iskelet, kas sistemi ve organizmaya ait diğer fizyolojik özellikler üzerine olumlu etkileri bulunmaktadır (Yarım kaya ve Ulucan, 2015).

1.1.3. Fiziksel Uygunluk

Fiziksel uygunluk fiziksel aktivitelerimizi gerçekleştirmek için gerekli unsurlar olarak tanımlanabilir. "Fiziksel uygunluk; kalp solunum dayanıklılığı, kas gücü, sürat, kassal dayanıklılık, esneklik, çeviklik, denge, kas kuvveti, reaksiyon zamanı ve beden kompozisyonunu içermektedir. Fiziksel uygunluk seviyesi arttıkça sağlıkla ilgili risk faktörleri azalmaktadır, ikisi arasında olumlu yönde bir ilişki vardır. Fakat fiziksel uygunluk çalışmalarının yararları olduğu kadar zararı da olabilmektedir aşırı yapılan çalışmalar sakatlık gibi olumsuzluklara sebebiyet verebilmektedir. Fiziksel uygunluk unsurları; sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk ve motor uygunluk olarak iki şekilde sınıflandırılabilir (Özer, 2020).

Tablo. 1. Fiziksel Uygunluk Unsurları

Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk	Motor Uygunluk
Kalp dolaşım Uygunluğu (Aerobik)	- Sürat
Kassal uygunluk (Kas kuvveti ve dayanıklılığı)	-Çabukluk
Esneklik (aktif ve pasif)	- Koordinasyon
Beden Kompozisyonu	-Patlayıcı
Kuvvet	
Biyokimyasal Parametreler	

Kaynak; (Özer K, 2020).

1.1.3.1. Sağlıkta Fiziksel Uygunluk

Bireyin kalbinin, kan damarlarının, akciğerlerinin ve kaslarının en az yorgunluk seviyesi ile günlük aktivitelerini gerçekleştirecek düzeyde olması kısaca kişinin az eforla çok iş yapma kapasitesi olarak tanımlanabilir (Özer K, 2020). Sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk vücudun fiziksel kapasitesini arttırmaktadır. Sağlıklı fiziksel uygunluk; Kişinin günlük aktivitelerine devam etme, hastalıklara yakalanmama ve normal var sayılan hareketliliğini doğru bir şekilde gerçekleştirmesi olarak tanımlanmaktadır (Winnick ve Short, 1999). Kassal uygunluk; kuvvet dayanıklılık ve esneklik barındırır. Kas tonusu ve esnekliği uygun olan kişiler sağlıklı görünmekte ve güzel bir postüre sahip olmaktadır (Özer K, 2020). Aerobik uygunluk; oksijen alınması, taşınması ve kullanılmasını içerir. Yürüme, yüzme, koşma, gibi aktiviteler bireyde aerobik uygunluğun gelişimini sağlamaktadır. Aerobik uygunluk geliştikçe; solunum metabolizması ve buna bağlı dolaşım metabolizması gelişir, stres ve kalp hastalığı riski azalır, postür düzelir, daha az yorularak daha çok iş yapılır, kemik ve tendon yapıları güçlenir, vücut ağırlığı kontrol altına alınır, kişinin iyi oluş hali güçlenir (Özer, 2020).

1.1.3.2. Çocuklarda Fiziksel Uygunluk

Sağlıklı ve mutlu bir hayat sürebilmesi için aktif yaşam sürdürülmesi gerekmektedir. Çocukluk çağında aktif bir yaşam için gerekli alışkanlıkların temeli atılmaktadır. Aktif yaşam tarzı düzenli egzersiz ve fiziksel aktiviteler yaparak, dayanıklılık, esneklik, kuvvet ve koordinasyon gibi motor becerileri geliştirmektedir.

Ayrıca sağlıklı beslenme ve yeterli uyku çocukların gelişiminde önemli bir yer kaplamaktadır. Gelişim çağında yetersiz ya da aşırı beslenme yetişkinlik dönemi sağlık sorunlarına ve obeziteye sebep olabilmektedir. Fiziksel değişimler sonucunda yaşanan güvensizlik, arkadaş edinmede zorluk, kendini ve bedenini beğenmeme sorunlarını beraberinde getirmekte, çocukluk çağında hareketsizlik kaynaklı alınan fazla kilolar fiziksel olmasının yanı sıra bireyin psikolojik problemler yaşamasına da sebep olmaktadır (Kalish, 1996).

Çocukların fiziksel ve motor uygunluk düzeyleri sadece beden eğitimi ve spor öğretmenleri için değil herkes tarafından önem taşımaktadır. Çocuklarda hareket ve motor gelişimin arttırılması adına iyi hazırlanmış beden eğitimi programlarına ihtiyaç vardır. İlkokul kademesinde sınıf öğretmeni tarafından, oyun ve fiziksel etkinlikler dersi kapsamında verilen dersler çocukların fiziksel uygunluklarını geliştirmek adına yetersiz kalmaktadır. İlkokul dönemi çocuğun temel hareketler dönemi olgunluk fazından çıkıp, sporla ilişkili hareketler dönemine girdiği oldukça önemli bir dönemdir. Bu dönemde gerçekleştirilen yanlış öğrenmeleri ileriki dönemde düzeltmek zorlaşmaktadır. Ayrıca aktif ve sağlıklı yaşam tarzını benimsemeleri için spor çocuklara tamda bu dönemde sevdirmelidir.

Çocukların fiziksel uygunluklarını takip etmek, değerlendirmek ve uygun programlar geliştirmek için günümüzde çeşitli testler yapılmaktadır. Esneklik, dayanıklılık, sürat ve kuvvet gibi fiziksel uygunluk çalışmalarının yanı sıra, büyüme ve gelişme sürecine ek olarak sinir sistemi, kas ve yağ dokusunda oluşan değişimleri takip etmek gerekmektedir. Çocuklarda;

Yağ dokusu; ergenlik döneminde yağ dokusu kızlarda artmakta erkeklerde ise azalmaktadır (Roche ve diğerleri, 1996). Yağ hücreleri yaşamın sonuna kadar artma eğilimindedir. Bu sebeple düşük yağ dokusunu korumak sağlıklı yaşam için önemlidir. Çocukluk döneminde yağ hücresi kapasitesini en az seviyede tutmak ve spor yapmak ileride şişmanlık olasılığını azaltacağı düşünülmektedir (Wilmore ve Costill, 1988).

Kas dokusu; çocukluk döneminde kas fibril tipleri araştırıldığında çocuklarda yavaş kasılan (tip1) fibrillerin, hızlı kasılan (tip2) fibrillerine göre daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Muratlı, 1997). Çocuklarda doğum itibariyle ağırlık kazanmaya paralel olarak kas kütlesinde sürekli artış gözlemlenmektedir.

Sinir sistemi; çocukluk döneminde sinir fibril miyelinizasyonu tamamlanmaktadır. Bu tamamlanma gerçekleştiğinde ise sinir sistemindeki ileti hızı yavaşlamaktadır. Çocuk fiziksel olarak büyürken koordinasyon ve çevikliği gelişmektedir. Koordinasyon ve çevikliğin gelişmesi merkezi sinir sistemi ve çevresel sinir sistemini doğrudan etkilemektedir (Wilmore ve Costill, 1988).

1.1.4. Çocukların Fiziksel ve Motor Özellikleri

Kuvvet; Çocuklarda kuvvetin artışı, yaş, beden ölçüleri, fiziksel etkinliklere katılım düzeyi ve cinsiyetlerine bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Kas kuvveti, sporcuların sakatlanmaların önlenmesinde büyük önem teşkil etmektedir (Özer ve Özer, 2016). Okulöncesi dönemde çocuklarda, kas kuvvetinde cinsiyete göre bir farklılık olmaması ile yaşla orantılı bir şekilde kademeli olarak kuvvette artış gözlemlenmektedir. Erkek çocuklarında kuvvetin yaşla birlikte artış gösterdiği gözlenir. 13-14 yaşlarında kuvvet artışı yoğun düzeye ulaşır, Kız çocuklarında ise bu artış 3 yaşından, 16-17 yaşlarına kadar yaşla birlikte doğrusal olarak gözlenir. Okul öncesi ve ilkokul çağında kız ve erkek çocuklarında kuvvet artışı benzer iken ergenlik döneminde cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Bu dönemde erken gelişim gösteren çocuklar yaşıtlarından daha kuvvetli olabilmektedir. Bu durum spor branşlarında avantaj olarak kullanılmaktadır. Çocukların kuvvetleri koşma itme çekme sıçrama gibi egzersizlerle geliştirilebilir (Özer ve Özer, 2016).

Esneklik; eklem mobilitesi (hareketliliği) olarak tanımlanan esneklik, diğer fiziksel uygunluk özelliklerinin aksine yaş büyüdükçe azalma göstermektedir. Çocuklarda esneklik 5-8 yaşlarında sabitken 12-13 yaşlarında pik noktasına ulaşır sonrasında azalma gösterir. Ergenlik dönemindeki bedensel değişimler esneklik değerlerini etkilemektedir. Kız çocukları herhangi bir yaş grubunda erkek çocuklardan daha esnektir. Kasın uzunluğu, eklem bağları esnekliği etkileyen bireysel farklılıklardır. Kemikler, kaslar, ligamentler, tendonlar ve deri gibi yapılar esnekliği etkiler (Güler, 2003)

Dayanıklılık; Kalp dolaşım ve solunum sistemini niteliğine bağlı olarak dayanıklılık düzeyinde farklılıklar olmaktadır. Aerobik (oksijenli) çalışma kapasitesi çocukluk döneminde sağlıklı yaşam biçimine göre değişiklik gösterir. Dayanıklılık uzun süreli fiziksel etkinlikleri yorgunluk olmaksızın devam ettirebilme yeteneğidir.

Fiziksel olarak aktif çocuklar diğer çocuklara göre daha yüksek aerobik kapasiteye sahip olmaktadır. Erkek çocuklarında dayanıklılık statik dengede yoğunlaşma yaşayarak 5 yaştan 14 yaşa kadar doğrusal olarak gelişmektedir. Kızlarda da bu gelişme doğrusaldır ama dönemsel olarak yoğunlaşma yaşanmamaktadır (Özer ve Özer, 2016).

Sürat; en kısa sürede bir işi yapabilme yeteneği olarak tanımlanan sürat metre/saniye olarak ölçülmektedir. Sürat motorik özelliklerden biridir ve sporda verimliliği etkiler. Süratin geliştirilmesi diğer motorik özelliklerin geliştirilmesine oranla daha zordur çünkü genetik olarak getirilen özellikler arasındadır (Gustin ve ark. 1992). Koşu hızı erkeklerde 5-17 yaş aralığında doğrusal gelişim gösterirken kızlarda 11-12 yaşından sonra hafifi değişimler göstermektedir (Özer ve Özer, 2016).

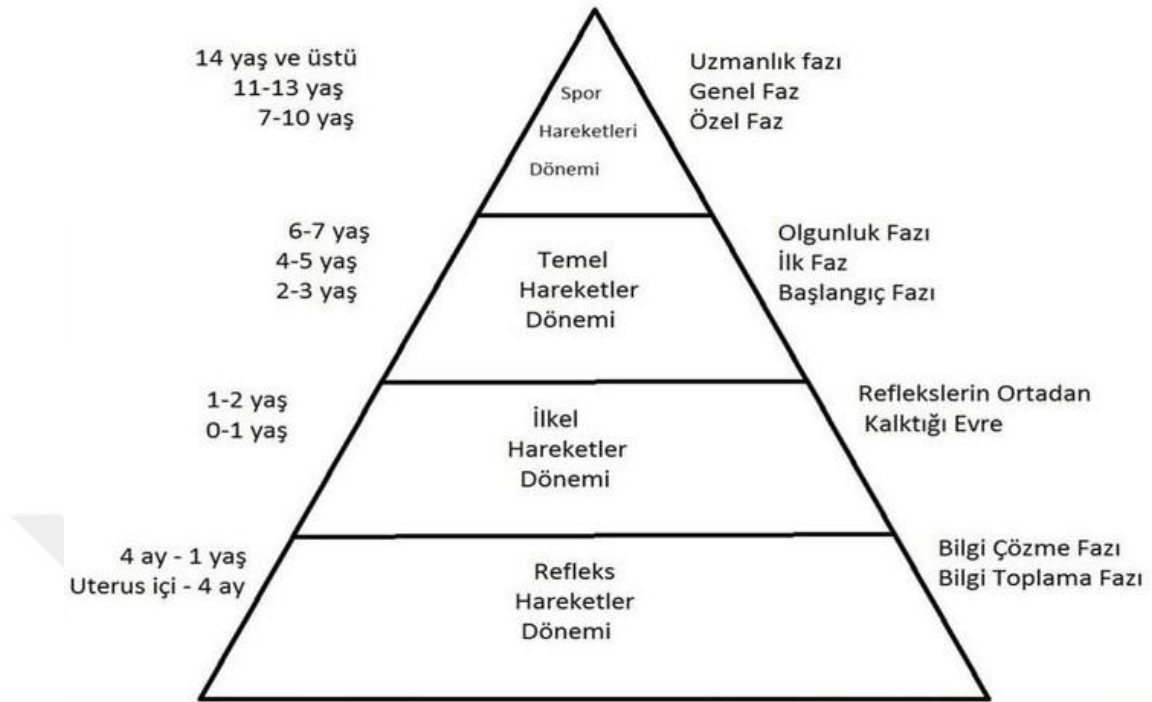
Denge; kas sistemi göz ve orta kulak arasındaki bütünleşme ile oluşan vestibüler duyudur. Denge statik ve dinamik denge olarak 2 gruba ayrılmaktadır, statik denge sabit kalınan hareketleri içerirken dinamik denge ise ağırlık merkezinin yapılan harekete göre sürekli bir değişim halinde olması olarak tanımlanmaktadır. Denge bütün hareketlerin temelini oluşturmakta ve belli bir yerde pozisyonu koruma olarak adlandırılmaktadır. Çocuklarda denge 2 -12 yaşları arasında doğrusal bir artış gösterirken 7-8 yaşlarında statik denge kızların erkeklerden daha iyi olduğu ve 8 yaş civarında ise her iki cinsiyette de statik dengenin sabitlendiği belirtilmektedir (Gutin ve diğerleri., 1992). Yaşla birlikte gelişen denge özelliği çocukluk yıllarında kızlarda daha iyidir ergenlik döneminde büyümeyle birlikte uzuvların büyümesi ve kas kütlesinin artmasıyla sakarlıkların başladığı bir dönemdir. Erkek çocukların büyüme dönemlerindeki performans düşüklüğünün denge çeviklik ve koordinasyon problemlerinden kaynaklandığı düşünülmektedir (Özer ve Özer, 2016).

Koordinasyon; koordinasyon iskelet kasları ve merkezi sinir sisteminin uyumlu çalışması sonucu hareketi gerçekleştirebilme yeteneğidir (Martin, 1998). Merkezi sinir sistemi ve iskelet kaslarının ortak çalışması sonucu amaçlı bir hareketin akışının yönlendirilmesi ve düzenlenmesidir (Hahn, 1982). Bireylerde koordinasyon ne kadar iyiye hareket o kadar zorlanmadan gerçekleştirilir. Koordinatif yeteneklerin gelişmesi hareket becerilerine ait öğrenme sürecinin hızını ve niteliğini etkilemektedir. Bu yetenekler sayesinde bireyin değişmekte olan durumlara uyum sağlaması kolaylaşır (Muratlı ve diğerleri, 2011). Çocuklarda cinsiyete özgü hemen hemen hiçbir farklılık olmamasıyla birlikte antrenman yapan çocuklara oranla yapmayan çocukların

koordinasyon yetenekleri daha az gelişme göstermektedir. Karmaşık tepki yani reaksiyon yeteneği ise ilkokul çağındaki çocuklarda oransal olarak en yüksek seviyededir. Özellikle okul öncesi çağda çocukların motor öğrenme yeteneği çok hızlıdır. Bu dönemde temel eğitim verilmesini önemi büyüktür. Koordinatif yeteneklerin temelini oluşturan ve spor tekniklerinin kazanılmasına ağırlık verilen antrenmanlara ağırlık verilmelidir (Muratlı ve diğerleri, 2011).

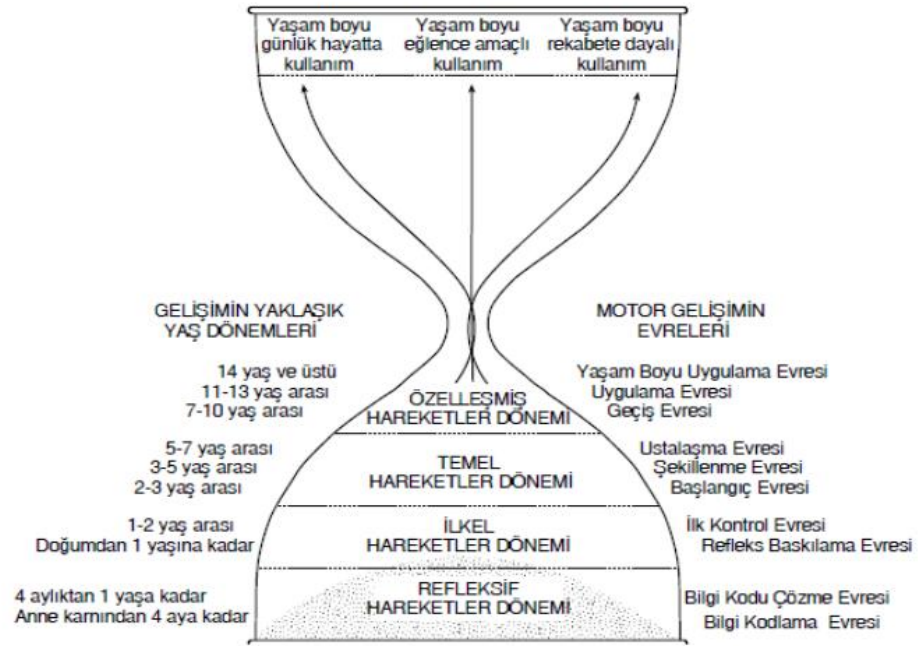
1.2. MOTOR GELİŞİM

Psikomotor gelişim, çocuklarda hareket ve fiziksel yeteneklerin gelişmesiyle ilgilidir, organizmanın beden gelişimi ve merkezi sinir sisteminin gelişimi ile doğru orantılı isteğe bağlı hareketlilik kazanmasıdır (Gallahue, 1982). Gallahue (1982), motor gelişimi Çocukluk dönemi ile sınırlamış ve kuramını piramit modeli ile sunmuştur. Bu modele göre dört motor beceri dönemi birbirini izleyen sırayla aşağıdan yukarıya ve küçük yaştan büyük yaşa doğrudur. En altta ve ilk sırada refleksif hareketler dönemi vardır ve bu dönem motor gelişimin temelini oluşturmaktadır, ikinci sırada ilkel hareketler dönemi sonrasında temel hareketler dönemi ve spor hareketleri dönemi takip etmektedir. 1988’de piramit modelini geliştirip kum saati modelini oluşturmuştur. Çocuklarda motor gelişiminin başlangıcı doğumdan sonra reflekslerle başlar ardından koordineli hareketlerle devam eder. Normal gelişim gösteren çocuklarda ise büyümeye paralel olarak hareket becerileri kazanırlar. Örneğin; bebekler önce emekler, sonra yürür ve daha sonra koşmaya başlayarak sıralı bir hareket becerisi kazanır. Tüm bu beceriler ileride spor branşlarının altyapısını oluşturacak hareketlerin kalıplarındır (Gallahude ve Ozmun, 2006).

Şekil 1. Gallahue'nin Piramit Modeli (1982)

Yukarıdaki şekle bakıldığında örneklem grubumuz 7-10 yaş öğrencilerinin spor hareketleri döneminde olduğunu görmekteyiz. Piramit modelinde spor hareketler dönemi; özel ve genel uzmanlık evresinden oluşurken Şekil-1.2 kum saati modelinde bu evreler; spor becerilerine geçiş, spor becerilerini uygulama ve yaşam boyu spor aktivitelerine katılım evresinden oluşmaktadır.

Şekil 2. Gallahue'nin Motor Gelişim Kum Saati Modeli

Kaynak; (Gallahue ve Ozmun, 1998)

Sporla ilişkili hareketler dönemi üç evrede incelenmektedir. Bu evreler; spor becerilerine geçiş evresi, spor becerilerini uygulama evresi ve yaşam boyu spora katılım evresidir. Bu evrede çocukların sportif aktivitelere katılımlarını sağlamak ve bu yolla motor becerileri ve hareket yeterliliklerini arttırmak amaçlanmalıdır. (Özer ve Özer, 2016).

1.2.1. Motor Beceri

Doğum öncesi dönemden başlayıp yaşamın sonuna kadar devam eden motor beceriler, istemsiz eylemlerden hedefe yönelik eylemlere doğru ilerleyen her türlü hareket becerilerini kapsamaktadır (Adolph ve Franchak, 2017). Okul öncesi dönemde motor beceriler kas kuvveti ve yaşa bağlı olarak gelişim gösterse de 7 yaşından sonra doğrusal olarak artış göstermektedir. Beden ölçüsü ve yapısı motor beceri performansını etkileyen unsurlardandır. İlk okul döneminde beden ölçüsü ve motor beceri ilişkisi düşüktür (Özer ve Özer, 2016). Çocukların koşu ve atlama gibi performanslarına olumsuz, fırlatma performansına beden ağırlığının olumlu etkisi vardır. Atlama ve

koşullarda ağır çocuklar daha başarısız, fırlatma gibi becerilerde de zayıf çocukları başarısız olabilmektedirler (Willmore ve Costill, 1998).

1.3. SOSYAL GELİŞİM

Bir çocuğun sosyal gelişimi anne karnında başlar, toplumsal beklentilere göre kazanılmış davranışlar ve topluma uyum süreci olarak nitelendirebileceğimiz sosyal gelişimde çocuğun ilk sosyal çevresi ailesidir. Çocuk büyüdükçe sırasıyla arkadaşları ve diğer yetişkinlerle kurulan ilişkiler bu sosyal çevrede yer alır, çocuğun kendisi ve toplumla uyum içerisinde olması sağlıklı bir sosyal gelişimin göstergesidir. Sosyal çevre ile uyumun oluşabilmesi için çocuğun ilk yıllarındaki temel gereksinimlerin karşılanması maruz kaldığı ortam, uyaran ve kişilerle sosyal etkileşimleri kapsamaktadır (Arslan,2016; Kılınç,2016; Vural,2006). Bu dönemlerde edinilen beceriler ileriki yıllarda kazanılacak kişilik özelliklerinin göstergesidir. Kurallara uygun davranışlarda bulunma sonradan gelişen bir yetenektir. Bu yetenek çocukluk döneminde sosyalleşerek kazanılır (Kurşin, 1999). Bebeklik döneminde anneye kurulacak iletişim 0-1 yaş dönemi temel ihtiyacı olan bağlanmaya karşılır. Gülümseme, ağlama bebeğin ilk sosyal davranışlarıdır, bu dönemde bakım veren ebeveyn ile kurulan olumlu iletişim çocuğun güvenli bağlanmasına sebep olur. Bebekler genellikle 12-15 aylarından sonra sosyal anlamda nesneler aracılığıyla iletişim kurmaya başlarlar bu dönem motor becerilerinde de gelişme söz konusudur. Çocuğun ailesiyle kurduğu iletişimin kalitesi çocuğun ileride akranlarıyla kuracağı iletişimin kalitesini belirler. Okul öncesi dönemde bir çocuğun akranlarıyla kurduğu iletişim ise çocuğun çevreye uyumunu sağlar ve dış dünyayı algılama ve anlamlandırmayı kolaylaştırır. Çevresiyle olumlu iletişim kuran çocukların, sosyal yönden gelişmiş ve topluma uyum sürecinde başarılı oldukları belirlenmiştir (Aydın, 2001).

1.3.1. Sosyal Beceri

Belirli bir amaç doğrultusunda tekrarlanan hareket ve hareket bütünü beceri olarak tanımlanabilir. Sosyal bir varlık olan insan için beceri kavramı toplumsal hayat ile ilişki halindedir. Bu ilişki bize sosyal beceri kavramını verir. Sosyal beceri; en temel tanımıyla bireyin başkalarıyla olan iletişim ve etkileşimini başlatması ve sürdürebilmesi

için gerekli tüm davranışlardır (Westwood, 2007). Bireyin yaşam boyu sağlıklı, başarılı ve mutlu olabilmek için diğer insanlarla etkileşimini kolaylaştıran davranışların tümü sosyal beceridir (Genç, 2005). Bireyler arasındaki ilişkinin temelini oluşturan sosyal beceriler, ilişkilerde hâkimiyet, duygu yönetimi, yakınlık kurma, empati yapabilme, grup üyesi olma gibi niteliklerini içerir ve bireyin akranları tarafından kabul edilme seviyesini arttırır (Wilson ve Sabee, 2003).

Sosyal beceriler, topluma uyum ve kişisel bağımsızlık kazanma sürecinde çocuğun edinmesi gereken davranışlar olarak tanımlanmaktadır. Bu becerilerde yetkinlik gösteren bireyler çevreleriyle kolayca etkileşim kurar, ebeveynlerinden olumlu dönütler alır ve sosyal ortamlarda kabul görürler (Warger ve Rutherford, 1996). Çocuklarda sosyal becerilerin gelişimi aile tutumları, kardeş- arkadaş ilişkileri, çevresel ve kültürel faktörler, eğitim programları ve öğretmen tutumlarından etkilenmektedir (Ceylan, 2009). Okullardaki sosyal ortamlarda kazanılan; yeni arkadaşlar edinme, öğretmeni ve arkadaşlarıyla sağlıklı ilişkiler kurma gibi beceriler çocukların okula karşı tutumunu olumlu etkilemekte ve ileriki yaşantılarında daha başarılı olduklarını göstermektedir (Denham, 2006). Çocuklar okulda arkadaşlığı, paylaşmayı, kurallara uyma, oyuna katılma gibi durumları deneyimleyerek sosyal becerilerini geliştirir. Oyun sosyal becerilerde esnekliğin ve yaratıcılığın artmasını sağlamaktadır. Çocuklar açısından oyunlara katılma sosyal becerileri geliştirmenin en iyi yoludur. Piaget'e göre çocukların sosyal-duygusal gelişimleri bilişsel gelişimleri ile doğrudan ilişki içerisinde ve birbirini destekler niteliktedir.

Sosyal becerileri Riggio (1986) altı boyutta incelemiştir bu boyutlar; duyuşsal ifade duyuşsal duyarlılık, duyuşsal kontrol, sosyal ifade, sosyal duyarlılık, sosyal kontroldür. Duyuşsal ifade (emotional expressivity), kişilerin kelime kullanmadan hissettiklerini, düşüncelerini ve duygularını iletme becerisidir. Duyuşsal duyarlılık (emotional sensitivity), diğer kişilerden sözsüz ileti alması, anlaması ve yorumlaması becerileridir. Duyuşsal kontrol (emotional control) kişilerin sözsüz tepkilerini düzenleyebilme ve denetleyebilme becerilerini belirtmektedir. Sosyal ifade (social expressivity), bireylerin iletişim halinde oldukları kişilerle sosyal etkileşim kurma, etkileşim sürecinin içinde olabilme becerilerini ifade eder. Sosyal duyarlılık (social sensitivity), kişinin kendinden başka kişilerle alakalı olarak sözlü etkileşimlerini anlama, algılama, kavrama ve yorumlama becerileridir. Sosyal kontrol (social control),

kişinin toplulukta kendi varlığını ortaya koyarak kendisini öne çıkarabilme becerilerini ifade etmektedir (Kiper, 2016).

2. BÖLÜM

GEREÇ VE YÖNTEM

2.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırma Bursa İli Osmangazi ilçesi Cavit Çağlar İlkokulu 4.Sınıf öğrencilerinden oluşan katılımcılar ile tüm yasal izinler alınarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın teorik kısmında literatür taraması yapılmıştır. Bu doğrultuda araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel araştırma yöntemi modeli kullanılmıştır. Betimsel araştırma; çalışma konusunun var olan bir duruma ilişkin hipotezleri test etmek, halihazırda var olan problemlere cevap bulabilmek için veriler toplamayı gerektiren araştırmalardır. (Akgün ve diğerleri, 2008) Araştırmada katılımcılar gönüllülük esasına bağlı olarak seçilmiş ve katılımcılar ile rastlantısal örneklem grubu oluşturulmuştur. Bu çalışma için gerekli etik kurulu kararı alınmıştır.

2.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Bu araştırma Bursa İl Örneği olarak hazırlanmış, araştırmanın evrenini ise Bursa ilinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Evren, Bursa ilinde yaşayan ve burada öğrenim gören tüm 4. Sınıf öğrencilerini kapsamaktadır. Örneklem grubumuz ise Bursa İli Osmangazi İlçesi Cavit Çağlar İlkokulu 4. Sınıf öğrencilerinden araştırmaya katılmak için gönüllü olan çocuklar ve ebeveynler ile rastlantısal örnekleme yöntemine göre oluşturulmuştur. Okulun 4. sınıfları 8 şube ile öğrenci mevcudu 287'dir. Çalışmada iki ölçek kullanılmıştır. Sosyal Beceri Derecelendirme Ölçeği Anne-Baba Formu İlkokul Düzeyi (Gresham ve diğerleri, 1989) Google Formlar ile oluşturularak elektronik ortamda hazırlanmış ve çocukların ailelerine gönderilmiştir. Cevaplanan anket soruları sonucunda elde edilen veriler Microsoft Excel ile kayıt altına alınıp tablolaştırılmıştır. Sosyal beceri değerlendirme ölçeği 55 erkek, 51 kız olmak üzere toplam 106 öğrenci velisi ile gerçekleştirilmiştir. Velilere sosyal beceri derecelendirme ölçeği elektronik ortamda iletilmiş, gelen yanıtlar aracılığıyla SPSS 24'e aktarılıp analiz edilmiştir.

Araştırmada Fiziksel Uygunluk ölçümlerine, 55 erkek, 52 kız olmak üzere toplam 107 öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin yaş grubu 4. Sınıf için 9-10 yaş aralığındadır.

Çalışma içerisinde katılımcıların fiziksel uygunluklarını ölçmek için EuroFit Test Bataryası (1988) içerisinde yer alan; 20 m sürat koşusu, durarak uzun atlama, 10 X 5 mekik koşusu, disklere dokunma testi, otur-eriş (esneklik) testi, mekik (gövde kaldırma) testi, dikey sıçrama testi, flamingo denge testi yapılmıştır. Öğrencilerin Fiziksel becerilerine dair veriler Excel programında tablolastırıldıktan sonra SPSS programına aktarıldı.

Çalışma esnasında eş zamanlı olarak katılımcı öğrencilerin antropometrik ölçümleri için boy-kilo ölçülüp beden kitle indeksi (BKI) değerleri hesaplanmıştır. Ölçümlerde boy uzunluğu için portable boy ölçer, kilo ölçümleri için ADE M320600 modeli baskül kullanılmıştır. Otur-eriş testi için Sit&Reach sehpası kullanılmıştır. Dayanıklılık ve sürat gibi hız ölçümlerinde el kronometresi kullanılmıştır. Durarak uzun atlama ve dikey sıçramada atletizm mezurası kullanılmıştır.

2.2.1. Fiziksel Uygunluk Ölçümü

Dünya Sağlık Örgütü (1968) sağlığın tanımını yaparken kişinin bedenlen ruhen ve sosyal açıdan tam ve bütün bir iyilik halinde olmasıdır diye tanımlamaktadır. Özellikle bireylerin gelişiminde çocukluk döneminde spor yapma alışkanlığının kazandırılmasının önemini vurgulamaktadır. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi 19 Mayıs 1987 tarihinde çıkartmış olduğu 9 numaralı tavsiye kararın içeriği şu şekildedir 6 yaştan başlayarak 16-18 yaşa kadar çocukların fiziksel uygunluklarını ölçmek ve değerlendirmek için Avrupa Fiziksel Uygunluk Testlerinin (European Test of Physical Fitness – EuroFit) yapılmasını tavsiye etmiştir (Committee of Experts on Sports Research, 1988). Çalışma kapsamında EuroFit Test Bataryasından; 20 metre sürat koşusu, 10x5 dayanıklılık koşusu, gövde kaldırma (mekik) testi, durarak uzun atlama testi, dikey sıçrama testi, otur-eriş (esneklik) testi ve disklere dokunma testi kullanılmıştır.

- **Boy Ölçümü:** Katılımcıların boy ölçümleri yapılırken; ayaklarının çıplak, topuklarının birleşik, başının dik ve gözlerinin karşıya bakacak şekilde olması istenmiştir. Ölçüm sırasında kayan kaliper çubuk katılımcının baş hizasına geldiği anda durdurularak belirlenen değer santimetre (cm) cinsinden not alınarak kaydedilmiştir (Zorba ve Saygın, 2009).
- **Kilo Ölçümü:** Katılımcıların vücut ağırlıkları hassaslık derecesi 0.1kg olan bir baskülle ölçülmüştür. Vücut ağırlığı ölçümü sırasında katılımcılardan

ayaklarının çıplak olması istenmiştir. Katılımcıların gövdesi dik bir pozisyondayken basküle çıkmaları istenmiş, vücut ağırlıkları ölçülmüş, kilogram (kg) olarak kaydedilmiştir (Zorba ve Saygın, 2009).

- **Beden Kitle İndeksi (BKİ):** Katılımcıların beden kitle indeksleri; Vücut ağırlığı (kg) / boy (m)² formülü ile uygun şekilde hesaplanmıştır (Zorba ve Saygın, 2009).
- **20 Metre Sürat Koşusu:** 20 metrelik alan işaretleyici bantlarla belirlenmiş ve katılımcılara hazır olduklarında çıkış yapmaları istenmiştir. Başlangıç esnasında kronometre çalıştırılmış ve bitiş çizgisine geldiklerinde durdurulmuştur. Her bir katılımcının skor puanı saniye cinsinden kaydedilmiştir (Zorba ve Saygın, 2009).
- **10x5 Dayanıklılık Koşusu:** Katılımcıların işaretleyici bantlarla belirlenmiş 5 metrelik bir alanda başlangıç uyarısı verildikten sonra koşmaları istenmiştir. Toplamda 10 tur olması suretiyle her gidiş 1, dönüş 1 tur olacak şekilde sayılmıştır. Katılımcılardan her tur esnasında yerdeki işaretleyici bandı iki ayağının da geçmesi istenmiş ve bu durum kontrol edilmiştir. Test katılımcının bitiş çizgisine gelmesi ile sonlandırılmış ve toplamda 10 turu ne kadar sürede bitirdiği not edilmiştir. Turun bittiği süre saniye cinsinden kaydedilmiştir (CDSS, 1983).
- **Mekik Testi (Gövde Kaldırma Testi):** Katılımcılardan sırt üstü mindere uzanmaları ve dizlerini bükerek ayakları kalçadan 30 cm uzak olacak şekilde yerleştirmeleri istenmiştir. Bu pozisyonda katılımcılardan ellerini başının iki yanına almalarını, her gövdeyi kaldırdıklarında dirseklerinin bacaklara temas etmesi ve sonrasında sırtı mindere değene kadar yatması istenmiştir. Tüm yönergelere uygun şekilde yapılan her hareket bir mekik olarak sayılmıştır. Katılımcılar bir deneme yaptıktan sonra kronometre başlatılmış, 30 saniye boyunca yapılan toplam mekik sayısı test skoru olarak kaydedilmiştir (Zorba ve Saygın, 2009).
- **Durarak Uzun Atlama Testi:** Katılımcılardan ayakları bitişik olacak şekilde başlangıç çizgisine geçmeleri istenmiştir. Kolları kuvvet üretmek amacıyla öne doğru uzatılmış şekilde konum almaları istenmiştir. Çift ayak sıçrayabildikleri en ileri noktaya sıçramaları istenmiş ve başladıkları nokta

başlangıç noktası referans alınarak sıçradıkları noktaya kadar ölçülmüştür. Ölçülen mesafe santimetre cinsinden kaydedilmiştir (Zorba ve Saygın, 2009).

- Otur – Eriş (esneklik) Testi: Esnekliği ölçmek için kullanılan bu testin materyali; uzunluğu 35 cm genişliği 45 cm ve yüksek bir 32 cm'dir. Üst yüzey uzunluğu 55cm, genişliği 45 cm'dir. Ayrıca üst yüzeyinde katılımcıların ayaklarını dayadığı yüzeyden 15 cm dışarıda olan bu üst düzeyin üzerinde 0-50 santim ölçüm cetveli bulunan bir sehpadır (Gökbel ve Çalışkan, 1991). Testin uygulanması sırasında katılımcılardan düzeneğe oturmaları ve ayaklarını sehpa dayamaları istenmiştir. Daha sonra dizlerini bükmeden gövdeden bükülerek ellerini uzatmaları ve uzatabildikleri noktaya kadar ölçüm cetvelini yavaşça ileri iletmeleri istenmiştir. Cetvel üzerinde uzanan bildikleri sayı skor olarak kaydedilmiştir (Zorba ve Saygın, 2009).
- Disklere Dokunma (Plate Tapping) Testi: Katılımcılar test masasına gelerek masada bulunan iki diskin arasındaki dikdörtgene baskın olmayan ellerini yerleştirmeleri istenmiştir. Dominant olan elin ise dikdörtgende bulunan elin aksi yönde bulunan diske koymaları istenmiştir. Dikdörtgende olan elin sabit tutulurken diğer el ile hızlıca disklere dokunulması istenmiştir. Hazır ve başla komutu ile test başlamış ve her iki diske 25 dokunuş sayılmıştır. Her iki diske toplamda 50 dokunuş yapılması ve en kısa sürede bitirilmesi istenmiştir. Test tamamlandığında toplam süre saniye cinsinden skor olarak kaydedilmiştir (Gökbel ve Çalışkan, 1991).
- Dikey Sıçrama Testi: Katılımcılar düz bir şekilde ayaktayken elleriyle ulaştığı en üst nokta işaretlenmiştir, daha sonra ayaklar bitişik ve dizden bükülerek sıçraya bildikleri en yüksek noktaya kadar sıçramaları ve dokunmaları istenmiştir. Dokundukları en yüksek nokta ile başlangıç noktası arasındaki mesafe santimetre cinsinden skor olarak kaydedilmiştir (Zorba ve Saygın, 2009).

2.2.2. Sosyal Beceri Ölçeği

1990 yılında Gresham ve arkadaşları tarafından geliştirilen Sosyal Beceri Derecelendirme Sistemi içerisinde bulunan Anne-Baba formu araştırma çerçevesinde uyarlanıp düzenlenerek Google Formlar aracılığıyla katılımcıların velilerine anketin doldurulması için ulaştırılmıştır. Form içerisinde 1-38. Sorularda bazı sosyal becerilerin hangi sıklıkta gerçekleştiği, 39-55. sorularda ise bazı problem davranışların hangi sıklıkta gerçekleştiği sorulmaktadır. Formda öğrenci bilgileri kısmında katılımcıların; Adı, Soyadı, sınıfı, cinsiyeti, doğum tarihi sorulmuş, veli bilgileri kısmında ise; katılımcı velinin hangisi olduğu, eğitim düzeyi bilgileri sorulmuştur. Form toplamda 55 sorudan oluşmaktadır. Sorular içerisinde çocuğun davranışlarını gözlemi sonucunda “ne kadar sıklıkta?” ve veli için “ne kadar önemli?” soruları bulunmaktadır. Sorular üçlü likert tipinde asla/hiç (0) , bazen (1), çok sık (2) şeklinde derecelendirilmiş ve bu şekilde cevap vermesi istenmiştir. Formda sorulan sorular EK-5’te sunulmuştur.

2.3. VERİLERİN ANALİZİ

Sosyal Beceri Derecelendirme Ölçeği Anne-Baba Formu İlkokul Düzeyi (Gresham ve diğerleri, 1989) anket çalışmasında Sosyal Becerilere dair cevaplar tüm değişkenler için 0 ila 2 arasında (Asla/hiç, Bazen ve Çok sık) 3 lü likert tipi ölçekte toplanmıştır. Sosyal beceriler ölçeğine dair güvenirlik testi uygulanmış, katılımcılardan toplanan verilerin normal dağılıp dağılmadığını test etmek amacıyla normallik testi; Shapiro-Wilks ve Basıklık-Çarpıklık (Skeawness- Kurtosis) testi yapılmıştır. Sosyal Beceriler Ölçeğine dair cinsiyet ve ebeveynlik (anne-baba) durumlarına bağlı olarak tutum ortalamalarında fark oluşup oluşmadığını test etmek amacıyla bağımsız örnekler t testi (Independent Samples T-Test) uygulanmıştır.

Demografik değişkenler bağımsız değişkenler olarak, sosyal beceriler ve fiziksel beceriler ise bağımlı değişkenler olarak ele alınmıştır. Sosyal Beceriler Ölçeğine dair eğitim durumlarına bağlı olarak tutum ortalamalarında fark oluşup oluşmadığını test etmek amacıyla tek yönlü ANOVA testi uygulanmıştır.

Fiziksel beceriler Ölçeğine dair cinsiyet ve ebeveynlik (anne-baba) durumlarına bağlı olarak tutum ortalamalarında fark oluşup oluşmadığını test etmek amacıyla bağımsız örnekler *t* testi uygulanmıştır. Fiziksel Beceriler Ölçeğinin alt boyutlarına dair

eğitim durumlarına bağlı olarak tutum ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir yaratıp yaratmadığını test etmek amacıyla tek yönlü ANOVA testi uygulanmıştır.

Katılımcılardan toplanan verilerin normal dağılıp dağılmadığını test etmek amacıyla normallik testi; Shapiro-Wilks ve Basıklık-arpıklık (Skeawness- Kurtosis) testi yapılmıştır.

3. BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde araştırmada toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Sosyal beceriler ve fiziksel Becerileri ölçmeye yönelik olarak katılımcıların demografik özellikleri Tablo 1. de ayrıntılı olarak verilmektedir. Katılımcıların demografik özelliklerine ait bilgilerin verildiği tablolar fiziksel uygunluk testlerine katılan demografik özellikleri ve sosyal beceri derecelendirme ölçeğine katılanların demografik özellikleri olacak şekilde tek bir tablo halinde oluşturulmuş sosyal ve fiziksel uygunluk beceri ölçeği olarak tablolastırılmıştır.

Tablo 2. Sosyal ve Fiziksel Uygunluk Beceri Ölçeğine Dair Demografik Özellikleri

Değişkenler	Grup	Frekans	%
Cinsiyet	Kız	52	48,6
	Erkek	55	51,4
Sınıf	1 nolu sınıf	23	21,5
	2 nolu sınıf	32	29,9
	3 nolu sınıf	7	6,5
	4 nolu sınıf	22	20,6
	5 nolu sınıf	11	10,3
	6 nolu sınıf	2	1,9
	7 nolu sınıf	8	7,5
	8 nolu sınıf	2	1,9
Ebeveyn	Anne	89	83,2
	Baba	17	15,9
	Diğer	1	0,9
Ebevey Eğitim Durumu	İlkokul	9	8,4
	Lise	36	33,6
	Üniversite	62	57,9
Toplam	107		100

Tablo incelendiğinde katılımcıların %48,6'sı Kız, %51,4'ü Erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışmaya okulda bulunan 8 şube toplam 287 öğrenciden toplam 107 öğrenci katılmıştır. Katılımcı öğrenci ebeveynlerinin %83,2 sini anne, %15,9'unu babalar

oluşturmaktadır. Katılımcı ebeveynlerin eğitim durumları ise %57,9 ile üniversite, %33,6 ile lise, %8,4 ile ilkokul mezunu şeklindedir.

Avrupa Fiziksel Uygunluk Testlerinin (European Test of Physical Fitness – EuroFit) içerisinde çalışma grubumuza uygulanan EuroFit Test Bataryasından; 20 metre sürat koşusu, 10x5 dayanıklılık koşusu, gövde kaldırma (mekik) testi, durarak uzun atlama testi, dikey sıçrama testi, otur-eriş (esneklik) testi Filamingo Denge testi ve disklerle dokunma testi uygulanmış ve Sosyal Beceriler Ölçeği ve Fiziksel Beceriler Ölçeğine dair tanımlayıcı özelliklerin test verileri şu şekildedir.

Tablo 3. Sosyal Beceriler Ölçeği ve Fiziksel Beceriler Ölçeğine Dair Tanımlayıcı Özellikler

Göstergeler	N	Min	Max	Ortalama	SH.
Beden- kitle İndeksi	107	13,20	28,67	18,1932	3,26240
Yirmi M. Sürat Koşusu	107	5,95	9,00	6,9750	,72205
10x5 Mekik Koşusu	107	21,00	32,00	25,7570	2,27306
Mekik testi	107	6,00	24,00	16,3551	4,52718
Durarakuzun	107	41,00	160,00	117,0374	25,11931
Otur-eriş esneklik	107	9,00	28,00	20,3551	4,55211
Disklere dokunma	107	10,00	27,00	13,8879	2,73457
Flamingo	107	7,00	180,00	67,8131	29,22300
Soasyal Beceri	107	,70	1,78	1,3744	,23571
Toplam	107				

Beden Kitle İndeksi (BKİ) ortalaması; 18,1932 , 20 Metre Sürat Koşusu ortalaması; 6,9750, 10x5 Mekik Koşusu ortalaması; 25,7570, Gövde Kaldırma (mekik) testi ortalaması; 16,3551 , Durarak Uzun Atlama testi ortalaması; 117,0374, Otur-eriş (esneklik) testi ortalaması; 20,3551, Disklere Dokunma testi ortalaması; 13,8879, Filamingo Denge testi ortalaması ; 67,8131, dikey sıçrama testi ortalaması; 22,7477 şekilde hesaplanmıştır.

Sosyal Beceri Derecelendirme Ölçeği Anne-Baba Formu İlkokul Düzeyi (Gresham ve ark., 1989) ölçeği; 107 katılımcı sayısı ile ölçeği tanımlayıcı özelliklerinin; Min. Değeri; 0,70, max. değeri; 1,78, ortalaması; 1,3744, standart sapması 0,02279 olarak bulunmuştur.

Tablo 4. Sosyal Becerilere Dair Ölçeğin Olumlu ve Olumsuz Davranışları Ölçmeye Yönelik Tanımlayıcı Özellikler

					Skewness		Kurtosis			
	N	Min	Max	Ortalama	SS	Statistic	SH.	Statistics	SH	
Sosyal										
Beceri	107	,70	1,78	1,3744	,02279	,23571	-,511	,234	,460	
					Skewness		Kurtosis			
	N	Min	Max	Ortalama	SS.	Statistic	SH.	Statistic	SH.	Se.
Olumlu Davranışlar	107	,71	2,00	1,5240	,36510	-,088	,234	-1,289	,463	,463
Olumsuz Davranışlar	107	,64	1,80	1,2219	,22376	,091	,234	-,267	,463	,463

107

Ölçekte olumlu davranışları ölçen sorular 1-38. Soruyu oluşturmakta, olumsuz davranışları ölçen sorular 38-52. Soruları oluşturmaktadır. Olumlu davranışların ortalaması; 1,5240 iken olumsuz davranışların ortalaması; 1,2219'dır.

Sosyal Beceriler değişkeni için Cronbach'ın güvenirlik kat sayısı 0,950 bulunmuştur. Cronbach'ın alfa güvenirlik katsayısı, ölçeklerin değerlendirilmesinde önemli olmakla birlikte iç tutarlılık katsayısının (alfa) tek başına bir güvenirlik katsayısı

olarak kullanılması, yeterli olamayabilmektedir; bir bütün halinde değerlendirilmelidir (Tavakol vd., 2011).

Parametrik test uygulanmadan önce toplanan verilerin normallik gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla Shapiro-Wilk bağımsız testi yapılmıştır. Shapiro – Wilk Test sonuçlarına göre standart sapma=107; p.=005 dir. Normallik testleri için, testi desteklemek amacıyla bunun yanında Sosyal Becerileri ölçmeye yönelik verilerin normal dağılımını gösteren basıklık ve çarpıklığa (Skewness-Kurtosis) bakılmış (Tablo 3) ve sonuç itibarıyla ölçeğe dair sayısal değerler (-,511, 234) kabul edilebilir sınırlar içerisinde kalmıştır. Tablo 4 de de görülebileceği üzere, ayrıca sosyal becerilere dair olumlu ve olumsuz davranışları ölçen Skewness ve Kurtosis değerlerinin kabul edilebilir sınırlar içerisinde olduğu gözlenmiştir (-1,5 ila +1,5) (Tabachnik ve Fidell,2013).

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik Maddelerin İstatistiksel Ortalamaları

Tablo 5. Evdeki boş zamanlarını uygun bir şekilde değerlendirir

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	4	3,7	3,7	3,7
Bazen	59	55,1	55,1	58,9
Çok sık	44	41,1	41,1	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Evdeki boş zamanlarını uygun bir şekilde değerlendirir” maddesine % 41, 1 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %3,7 dir.

Tablo 6. Hatırlatmadan odasını temiz ve düzgün tutar

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	5	4,7	4,7	4,7
Bazen	31	29,0	29,0	33,6
Çok sık	71	66,4	66,4	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Hatırlatmadan odasını temiz ve düzgün tutar.” maddesine % 66,4 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %4,7 dir.

Tablo 7. Evde uygun bir ses tonuyla konuşur

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	5	4,7	4,7	4,7
Bazen	25	23,4	23,4	23,4
Çok sık	82	76,6	76,6	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Evde uygun bir ses tonuyla konuşur.” maddesine % 76,6 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %4,7 dir.

Tablo 8. Oyun etkinliklerine hatırlatılmadan katılır

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	3	2,8	2,8	2,8
Bazen	33	30,8	30,8	33,6
Çok sık	71	66,4	66,4	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Oyun etkinliklerine hatırlatılmadan katılır.” maddesine % 66,4lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %2,8dir.

Tablo 9. Yeni insanlarla tanıştığında hatırlatılmadan kendisini tanıtır

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	2	1,9	1,9	1,9
Bazen	38	35,5	35,5	37,4
Çok sık	67	62,6	62,6	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Yeni insanlarla tanıştığında hatırlatılmadan kendisini tanıtır.” maddesine % 62,6lık bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %1,9 dir.

Tablo 10. Diğer çocuklar kendisine vurduğunda ya da rahatsız ettiğinde uygunkarşılık verir

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	7	6,5	6,5	6,5
Bazen	30	28,0	28,0	34,6
Çok sık	70	65,4	65,4	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Yeni insanlarla tanıştığında hatırlatılmadan kendisini tanıtır..” maddesine % 65,4lık bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %6,5dir.

Tablo 11. Bir şey satın alacağı zaman satış yapan kişilere bilgi ve yardım için soru sorar

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	3	2,8	2,8	2,8
Bazen	34	31,8	31,8	34,6
Çok sık	70	65,4	65,4	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Bir şey satın alacağı zaman satış yapan kişilere bilgi ve yardım için soru

sorar.” maddesine % 65,4lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %2,8 dir.

Tablo 12. Okuldaki veya başka bir yerdeki toplantılara katılır

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	8	7,5	7,5	7,5
Bazen	38	35,5	35,5	43,0
Çok sık	61	57,0	57,0	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Okuldaki veya başka bir yerdeki toplantılara katılır.” maddesine % 57,0 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %7,5 dir.

Tablo 13. Gerçekçi olmayan ricaları kibarca geri çevirir

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	3	2,8	2,8	2,8
Bazen	29	27,1	27,4	30,2
Çok sık	74	69,2	69,8	100,0
Total	106	99,1	100,0	
Kayıp	Veri	1	,9	
Total	107	100,0		

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Gerçekçi olmayan ricaları kibarca geri çevirir.” maddesine % 69,2lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %2,8 dir.

Tablo 14. Arkadaşlarını eve davet eder

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	2	1,9	1,9	1,9
Bazen	39	36,4	36,4	38,3
Çok sık	66	61,7	61,7	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Arkadaşlarını eve davet eder.” maddesine % 61,7 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %1,9 dir.

Tablo 15. Kolaylıkla arkadaş edinir

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	2	1,9	1,9	1,9
Bazen	37	34,6	34,6	36,4
Çok sık	68	63,6	63,6	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Kolaylıkla arkadaş edinir.” maddesine %63,6lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %1,9 dir.

Tablo 16. Başarı durumlarında ailedeki diğer fertleri tebrik eder

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	2	1,9	1,9	1,9
Bazen	23	21,5	21,5	23,4
Çok sık	82	76,6	76,6	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Başarı durumlarında ailedeki diğer fertleri tebrik eder.” maddesine %76,6 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %1,9 dir.

Tablo 17. Değişik şeylere ilgi gösterir

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	2	1,9	1,9	1,9
Bazen	32	29,9	29,9	31,8
Çok sık	73	68,2	68,2	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Değişik şeylere ilgi gösterir.” maddesine %68,2 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %1,9 dir.

Tablo 18. Sorun yaratabilecek durumlardan kaçınır

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	3	2,8	2,8	2,8
Bazen	32	29,9	29,9	32,7
Çok sık	72	67,3	67,3	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Sorun yaratabilecek durumlardan kaçınır.” maddesine %67,3 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %2,8dir.

Tablo 19. Oyuncaklarını ve sahip olduğu eve ait diğer şeyleri yerine kaldırır

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	4	3,7	3,7	3,7
Bazen	33	30,8	30,8	34,6
Çok sık	70	65,4	65,4	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Oyuncaklarını ve sahip olduğu eve ait diğer şeyleri yerine kaldırır.” maddesine %65,4 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %3,7dir.

Tablo 20. Aile fertlerine yardıma gönüllüdür

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	2	1,9	1,9	1,9
Bazen	31	29,0	29,0	30,8
Çok sık	74	69,2	69,2	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Aile fertlerine yardıma gönüllüdür” maddesine %69,2lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %1,9 dir.

Tablo 21. Telefona uygun cevap verir

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Bazen	21	19,6	19,6	19,6
Çok sık	86	80,4	80,4	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Telefona uygun cevap verir” maddesine %80,4lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %19,6 dir.

Tablo 22. Kendisine yapılan eleştiriyi olumlu karşılar

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	2	1,9	1,9	1,9
Bazen	45	42,1	42,1	43,9
Çok sık	60	56,1	56,1	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Kendisine yapılan eleştiriyi olumlu karşılar.” maddesine %56,1lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %1,9 dir.

Tablo 23. Siz yardım istemeden de ev işlerine yardımcı olur

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	3	2,8	2,8	2,8
Bazen	37	34,6	34,6	37,4
Çok sık	67	62,6	62,6	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Siz yardım istemeden de ev işlerine yardımcı olur.” maddesine %62,6 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %2,8 dir.

Tablo 24. Kendisine haklı görünmeyen ev içi kurallarını uygun bir şekilde sorgular

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	4	3,7	3,7	3,7
Bazen	38	35,5	35,5	39,3
Çok sık	65	60,7	60,7	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Kendisine haklı görünmeyen ev içi kurallarını uygun bir şekilde sorgular.” maddesine %60,7 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %3,7dir.

Tablo 25. Ev işlerini sizin yardımınızı istemeden önce kendisi yapmaya çalışır

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	9	8,4	8,4	8,4
Bazen	36	33,6	33,6	42,1
Çok sık	62	57,9	57,9	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Ev işlerini sizin yardımınızı istemeden önce kendisi yapmaya çalışır.” maddesine %57,9 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %8,4dir.

Tablo 26. Diğer çocuklarla tartışırken öfkesini kontrol eder

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	3	2,8	2,8	2,8
Bazen	35	32,7	32,7	35,5
Çok sık	69	64,5	64,5	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Diğer çocuklarla tartışırken öfkesini kontrol eder.” maddesine %64,5 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %2,8dir.

Tablo 27. Çevresi tarafından sevilir

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Bazen	20	18,7	18,7	18,7
Çok sık	87	81,3	81,3	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Çevresi tarafından sevilir.” maddesine %81,3 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %18,7dir.

Tablo 28. Önce başkasının konuşmasını beklemek yerine konuşmayı başlatır

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	2	1,9	1,9	1,9
Bazen	39	36,4	36,4	38,3
Çok sık	66	61,7	61,7	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Önce başkasının konuşmasını beklemek yerine konuşmayı başlatır.” maddesine %61,7lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %1,9dir.

Tablo 29. Sizinle olan anlaşmazlıklarını ılımlı bir şekilde sonlandırır

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	2	1,9	1,9	1,9
Bazen	38	35,5	35,5	37,4
Çok sık	67	62,6	62,6	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Sizinle olan anlaşmazlıklarını ılımlı bir şekilde sonlandırır.” maddesine %62,6lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %1,9dir.

Tablo 30. Sizinle olan çatışmalarında öfkesini kontrol eder

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	4	3,7	3,7	3,7
Bazen	39	36,4	36,4	40,2
Çok sık	64	59,8	59,8	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Sizinle olan çatışmalarında öfkesini kontrol eder.” maddesine %59,8 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %3,7dir.

Tablo 31. Arkadaşlarına ya da ailedeki diğer çocuklara iltifat eder

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	4	3,7	3,7	3,7
Bazen	35	32,7	32,7	36,4
Çok sık	68	63,6	63,6	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Arkadaşlarına ya da ailedeki diğer çocuklara iltifat eder.” maddesine %63,6 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %3,7dir.

Tablo 32. Ev işlerini uygun bir zamanda bitirir

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	3	2,8	2,8	2,8
Bazen	34	31,8	31,8	34,6
Çok sık	70	65,4	65,4	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Ev işlerini uygun bir zamanda bitirir” maddesine %65,4 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %2,8dir.

Tablo 33. Aile fertlerinden birinin eşyasını kullanmadan önce izin ister

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	2	1,9	1,9	1,9
Bazen	32	29,9	29,9	31,8
Çok sık	73	68,2	68,2	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Aile fertlerinden birinin eşyasını kullanmadan önce izin ister” maddesine %68,2 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %1,9 dir.

Tablo 34. Sosyal ortamlarda (arkadaşlarının olduğu bir parti gibi) kendine güvenlidir

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	1	0,9	0,9	0,9
Bazen	34	31,8	31,8	32,7
Çok sık	72	67,3	67,3	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Sosyal ortamlarda (arkadaşlarının olduğu bir parti gibi) kendine güvenlidir.” maddesine %67,3 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %0,9 dir.

Tablo 35. Evden çıkmadan önce izin ister

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Bazen	15	14,0	14,0	14,0
Çok sık	92	86,0	86,0	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “ Evden çıkmadan önce izin ister.” maddesine %86,0 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %14,0 dir.

Tablo 36. Arkadaşlarının ya da aynı yaşta olduğu akrabalarının takılmalarına uygun tepki verir

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	2	1,9	1,9	1,9
Bazen	27	25,2	25,2	27,1
Çok sık	78	72,9	72,9	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Arkadaşlarının ya da aynı yaşta olduğu akrabalarının takılmalarına uygun tepki verir.” maddesine %72,9lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %1,9 dir.

Tablo 37. Sizin yardımınızı beklerken zamanını ev işleriyle ya da başka konularda uğraşarak uygun bir şekilde değerlendirir

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	5	4,7	4,7	4,7
Bazen	33	30,8	30,8	35,5
Çok sık	69	64,5	64,5	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Sizin yardımınızı beklerken zamanını ev işleriyle ya da başka konularda uğraşarak uygun bir şekilde değerlendirir.” maddesine %64,5 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %4,7 dir.

Tablo 38. Arkadaşlarının oyunla ilgili fikirlerini kabul eder

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	2	1,9	1,9	1,9
Bazen	41	38,3	38,3	40,2
Çok sık	64	59,8	59,8	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Arkadaşlarının oyunla ilgili fikirlerini kabul eder.” maddesine %59,8 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %1,9dir.

Tablo 39. Bir etkinlikten diğerine kolayca geçebilir

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	2	1,9	1,9	1,9
Bazen	34	31,8	31,8	33,6
Çok sık	71	66,4	66,4	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Bir etkinlikten diğerine kolayca geçebilir.” maddesine %66,4 lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %1,9dir.

Tablo 40. Arkadaşlarına iltifat ya da armağanlarına teşekkür eder

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	20	18,7	18,7	18,7
Bazen	41	38,3	38,3	57,0
Çok sık	46	43,0	43,0	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Arkadaşlarına iltifat ya da armağanlarına teşekkür eder.” maddesine %43,0’lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %18,7 dir.

Tablo 41. Kaza gibi durumları uygun kişilere bildirir

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam % değer
Asla/hiç	13	12,1	12,3	12,3
Bazen	48	44,9	45,3	57,5
Çok sık	45	42,1	42,5	100,0
Total	106	99,1	100,0	
Kayıp Veri	1,9		Total 107	100,0

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Kaza gibi durumları uygun kişilere bildirir.” maddesine %42,1lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %12,1 dir.

Tablo 42. Aile fertleriyle gerekli durumlarda kendiliğinden işbirliği yapar

	Sıklık	%	Geçerli Yüzde	Toplam% değer
Asla/hiç	2	1,9	1,9	1,9
Bazen	27	25,2	25,2	27,1
Çok sık	78	72,9	72,9	100,0
Total	107	100,0	100,0	

Araştırmada kullanılan Sosyal Becerileri Ölçmeye Yönelik Olumlu Tutumlara Yönelik “Aile fertleriyle gerekli durumlarda kendiliğinden işbirliği yapar.” maddesine %72,9lik bir oran “çok sık” cevabını verirken, “asla/hiç cevabı verenlerin oranı %1,9dir.

Tablo 43. Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal becerilerinin cinsiyetlerine göre karşılaştırılması

Grup	N	Ortalama	Satandart Sapma	t	df	p
Erkek	55	1,3193	,23514	2,554	,03106	
Kız	52	1,4328	,22400			

Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği Anne – Baba formuna göre, katılımcılardan erkek öğrencilerin (M=1,3193, SD=,23514) ve kız öğrencilerin (M=1,4328, SD= ,22400; $t(105)=2,554, P=,302$, CI %95, 11352-11352 two tailed) tutum ortalamaları anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

Tablo 44. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sosyal Becerilerinin Ebeveynlerinin (Anne ve Baba) Değerlendirmelerine Göre Karşılaştırılması

Grup	N	Ortalama	Satandart Sapma	t	df	p
Anne	90	1,3851	,24410	1077	105	
Baba	17	1,3180	,18057			

Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği Anne – Baba formuna göre, katılımcılardan annelerin (M=1,3851, SD=,24410) ve babaların (M=1,3180, SD= ,18057; $t(105), p=,166$, CI %95,284,-,067 two tailed) tutum ortalamaları anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

Tablo 45. Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal becerilerinin ebeveynlerinin eğitim durumlarına göre karşılaştırılması

Sosyal Beceriler	N	Ortalama	SS	F	P
İlkokul	9	1,2288	,31261		
Lise	36	1,3690	,26435	2,098	,128
Üniversite	62	1,3987			
Total	107	,19972			

Araştırmaya katılan bireylerin eğitim durumlarının Sosyal Becerileri Ölçmeye yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi Testi (One Way Anova) uygulanmıştır. Araştırmada katılımcıların öğrenim durumlarını ifade eden İlkokul, Lise ve Üniversite olmak üzere 3 grup oluşturmuş; $F(2,104)=2,098$ $p=,128$, Tablo 8 de ifade edildiği üzere, analiz sonucunda istatistiki olarak üç gruba ait ortalamalar arasında anlamlı bir fark oluşmamıştır.

Tablo 46. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Fiziksel Uygunluk Becerilerinin Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	Ortalama	Satandart Sapma	t	df	p
Beden-Kitle	Kız	52	18,3296	3,76372			
	Erkek	55	18,0642	2,73475	415	105	,032*
Yirmi metre	Kız	52	7,1781	,74169	,060	105	,577
	Erkek	55	6,7831	,65317			
OnMekik	Kız	52	26,0577	2,65989			
	Erkek	55	25,4727	1,81409	,565	105	,357
Mekik Testi	Kız	52	14,8462	4,69620	-,230	105	,766
	Erkek	55	17,7818	3,89059			
Durarak Uzun	Kız	52	105,6923	27,29543			

	Erkek	55	127,7636	17,14099	-1,23	105	,954
Otur Eriş	Kız	52	20,1346	4,92305	,118	105	,552
	Erkek	55	20,5636	4,20654			
Disklere	Kız	52	14,6538	3,14913	1,270	105	,422
Dokunma	Erkek	55	13,1636	2,05267			
Flamingo Denge	Kız	52	71,1346	25,17549	-,191	105	,059
Testi	Erkek	55	64,6727	32,51271			
Dikey	Kız	52	21,3846	4,08802	-,074	105	,288
Sıçrama Testi	Erkek	55	24,0364	4,64664			

*p<,05

Tablo 46’te de görüleceği üzere, çalışmaya katılan kız (M=18,32, SD=3,76) ve erkek (M=18,06;SD=2,73) öğrencilerin fiziksel uygunluk becerileri içerisinde yer alan Bedensel Kitle İndeksine dair ortalamalarında istatistiki açıdan anlamlı bir fark oluşmuştur. Bedensel Kitle İndeksine dair kız öğrencilerin toplam ortalamaları erkek öğrencilere göre nispeten daha fazla olmakla birlikte; oldukça küçük bir etkiye sahiptir. $t(92,7)=415,9=,032$; %95 CI; -1,0-1,5. ($\eta^2=0,001$) Eta squared= $t^2 / t^2+(N1+N2-2)$

.01=küçük etki, .06=orta,.14= büyük (Pallant, J., 2020).

Çalışmaya katılan kız ve erkek öğrencilerin fiziksel beceri testleri içerisinde yer alan 20 metre Sürat Koşusu; Kız (M=7,17, SD=,741), Erkek (M=6,78,SD=,6531); 10x5 Mekik Testi, kız (M=26,05, SD=2,65), erkek (M=25,47, SD= 1,81); Mekik Testi, kız (M= 14,84, SD=3,88) erkek (M=17,78, SD=3,88); Durarak Uzun Atlama, kız (M=105, SD=27,29), erkek (M= 127,76,SD=17,14), Otur-Eriş Esneklik Testi, kız, (20,13, SD=4,92) erkek(M= 20,56,SD=4,20); Disklere Dokunma ,kız (M=14,65; SD=25,17), erkek (M=13,16, SD=2,05; Flamingo Denge Testi, kız (M=71,13, SD=25,17) erkek (M==64,67, SD=32,51) ve Dikey Sıçrama, kız (M=21,38, 4,08), erkek (M=24,03, SD=4,64) öğrencilerin becerilerine dair ortalamalarda anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.

Beden Kitle İndeksi dışındaki diğer göstergelerin tamamının p değerleri > 05’dir.

Tablo 47. Araştırmaya katılan öğrencilerin fiziksel becerilerinin ebeveynlik durumlarına (anne-baba) göre karşılaştırılması

	Ebeveyn	N	Ortalama	Standart Sapma	t	df	p
Beden Kitle İndeksi	Anne	90	18,1830	3,10964	,200	105	,074
	Baba	17	18,2471	4,08891			
20 Metre Sürat Koşusu	Anne	90	6,9769	,72594	-,60	105	,577
	Baba	17	6,9653	,72284			
10x5 Mekik Koşusu	Anne	90	25,8111	2,33630	,565	105	,357
	Baba	17	25,4706	1,94029			
Mekik Testi	Anne	90	16,3111	4,53115	-,230	105	,766
	Baba	17	16,5882	4,63760			
Durarak Uzun Atlama	Anne	90	115,7667	25,58794	-1,207	105	,954
	Baba	17	123,7647	21,93322			
Otur-Eriş Esneklik	Anne	90	20,3778	4,62426	,118	105	,552
	Baba	17	20,2353	4,27974			
Disklere Dokunma	Anne	90	14,0333	2,80629	1,270	105	,422
	Baba	17	13,1176	2,23278			
Flamingo Denge	Anne	90	67,5778	26,92936	-,191	105	,059
	Baba	17	69,0588	40,27169			
Dikey Sıçrama	Anne	90	22,7333	4,52658	-,074	105	,288
	Baba	17	22,8235	4,88921			

Tablo 46’da da görüleceği üzere, uygulanan Bağımsız Örnekler Örnekler Testi sonucu, çalışmaya katılan anne veya babalara dair, öğrencilerin fiziksel uygunluk becerileri içerisinde yer alan çalışmaya katılan öğrencilerin anne ve baba fiziksel beceri testleri içerisinde yer alan Beden Kitle İndeksi anne (M= 18,1830, SD= ,3,10964), baba (M= 18,2471, SD= 4,08891); 20 metre Sürat Koşusu; anne (M=6,97 SD=,725), baba (M=6,96,SD=,722); 10x5 Mekik Testi, anne (M=25,81 SD=2,33 baba (M=25,47, SD= 1,94); Mekik Test, anne (M= 16,31 SD=4,53) baba (M=16,58, SD=4,63); Durarak Uzun Atlama, anne (M=115,76, SD=25,58), baba (M= 123,76,SD=21,92), Otur-Eriş Esneklik Testi anne, (20,37, SD=4,62) baba(M= 20,23,SD=4,27); Disklere Dokunma ,anne

(M=14,03; SD=2,80), baba (M=13,11, SD=2,23; Flamingo Denge Testi, anne (M=67,57, SD=26,92) baba (M=69,05, SD=40,27) ve Dikey Sıçrama, anne (M=22,73, SD= 4,52), baba (M=22,82, SD=4,8) anne ve baba durumlarına göre öğrencilerin fiziksel becerilerine dair fiziksel beceri ölçüm ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Fiziksel becerilere ait testlerin ortalamalarına dair $p>,05$ dir.

Tablo 48. Araştırmaya katılan öğrencilerin beden kitle indekslerinin ebeveynlerinin eğitim durumlarına göre karşılaştırılması

Fizksel Beceriler	Eğitim	M	SD	F	p
Beden Kitle	İlkokul	17,7	3,81	,535	,587
	Lise	17,8	3,37		
	Üniversite	18,4	3,13		
20 Metre Sürat Koşusu	İlkokul	6,84	,70	,382	,683
	Lise	6,93	,76		
	Üniversite	7,01	1,70		
10x5 Mekik Koşusu	İlkokul	25,11	3,01	,416	,661
	Lise	25,72	2,18		
	Üniversite	25,80	2,23		
Mekik Testi	İlkokul	18,13	6,11	,537	,220
	Lise	16,9	4,32		
	Üniversite	15,7	4,35		
Durarak Uzun Atlama Testi	İlkokul	112,2	24,9	,475	,623
	Lise	120,0	23,64		
	Üniversite	117,0	25,11		
Otur Eriş Esneklik Testi	İlkokul	21,7	3,41	,514	,599
	Lise	20,05	4,85		
	Üniversite	20,32	4,54		
Disklere Dokunma	İlkokul	13,3	1,50	,395	,675
	Lise	14,16	3,18		
	Üniversite	13,80	2,60		
Flamingo Denge Testi	İlkokul	74,00	30,21	1,339	,267
	Lise	61,42	25,19		
	Üniversite	31,02	22,03		
Dikey Sıçrama	İlkokul	23,6	3,67	,541	,584
	Lise	23,12	4,52		
	Üniversite	31,02	4,71		

Çalışmaya katılan anne babaların almış oldukları eğitim durumlarına göre kız ve erkek öğrencilerine uygulanan fiziksel beceri testlerinden Beden Kitle İndeksi, 20 Mt. Sürat Koşusu, 10x5 Mekik Koşusu, Mekik Koşusu, Mekik Testi, Durarak Uzun Atlama Testi, Otur-Eriş Esneklik Testi, Flamingo Testi ve Sıçrama Testlerinin ortalamalarının Tek Yönlü Çeşitlilik Analizi (ANOVA) sonuçlarına göre istatistiki olarak anlamlı ($p>,05$) bir fark oluşmamıştır.

4. BÖLÜM

TARTIŞMA

Bu araştırmanın amacı ilkokul öğrencilerinin motor beceri, fiziksel uygunlukları ve sosyal becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmanın sonuçlarına göre elde edilen veriler doğrultusunda ulaşılan sonuçlar literatürde bu alanda daha önce yapılan araştırmalar ile karşılaştırma yapılarak bu bölümde sunulmuştur.

Gözyaydın ve diğerleri (2006) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, yaşları 14 olan çocukların katıldıkları, dans, yüzme ve tenis gibi sportif etkinliklerin sosyal gelişimlerine etkisini araştırılmıştır. 100 öğrencinin katıldığı çalışmada; tenis, dans ve yüzme etkinlikleri toplamda 180 saat uygulanmıştır. Ayrıca katılımcılara, etkinlik öncesi ve sonrası sosyal gelişim için 15 soruluk test uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda; katılımcıların boş zamanlarının sportif etkinliklerle geçirilmesi sosyal becerileri olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Her ne kadar Günaydın ve arkadaşlarının (2006) yapmış oldukları çalışma sosyal beceriler ile sportif aktiviteler arasında olumlu yönde bir etkiden bahsetmiş olsa da, bu çalışma öğrencilerin sosyal becerileri ile fiziksel uygunluk arasında genel anlamda, bizim çalışmamızda da olduğu gibi istatistiksel olarak bir anlam yaratacak bir ilişkinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Baylan (2009) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada ortaokul ve lise öğrencilerinin sosyal becerileri-öz yeterlilikleri ile beden eğitimi derslerine tutumları arasındaki ilişki incelenmiş çalışmaya 1337 öğrenci katılmış, çalışmada ‘Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeği’ ve ‘Matson Çocuklarda Sosyal Beceriler Değerlendirme Ölçeği’ kullanılmış araştırmanın sonunda ise sportif faaliyetlere katılan öğrencilerin sosyal becerilerinin yüksek olduğu istatistiksel veriler ile ortaya konmuştur. Çalışmada öğrencilerin sosyal becerileriyle fiziksel uygunlukları arasında bu çalışmada da olduğu gibi, istatistiksel olarak bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Arslanoğlu (2010) tarafından yapılan diğer bir çalışmada ortaokul öğrencilerinin spor yapma durumu ve sosyal becerileri arasındaki ilişki incelenmiş, çalışmaya aktif bir şekilde spor yapan ve yapmayan öğrencilerden 234 kız, 242 erkek toplamda 476 öğrenci katılmıştır. Riggo (1986)’nın geliştirdiği ve Yüksel (1997)’nin Türkçe ’ye uyarladığı Sosyal Beceri Envanteri katılımcılara uygulanmış, araştırmanın sonucunda öğrencilerin

spor yapmaları ile sosyal becerileri arasında bizim çalışmamızdan farklı olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Çalışmada öğrencilerin sosyal becerileri ile fiziksel uygunlukları arasında istatistiksel olarak bir ilişkinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yıldırım ve Özcan (2011) gerçekleştirdiği çalışmada ortaokul öğrencilerinin lisanslı spor yapma durumları ve sosyal becerileri arasındaki ilişki incelenmiş olup bu çalışmaya 99 takım sporu yapan, 94 bireysel spor yapan, 95 spor yapmayan toplam 288 öğrenci katılmıştır. Riggo (1986) geliştirdiği ve Yüksel (1997)'nin Türkçe 'ye uyarladığı Sosyal Beceri Envanteri katılımcılara uygulanmış, araştırma sonucunda bireysel ve takım sporu yapan öğrencilerin sosyal becerileri lehine anlamlı bir farklılığa ulaşılmıştır. Bu çalışmada bizim yaptığımız çalışmada da olduğu gibi, öğrencilerin sosyal becerileriyle fiziksel uygunlukları arasında istatistiksel olarak bir ilişkinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Ersöz (2012) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada, çoklu beceri hareket eğitimi alan 7-10 yaş aralığındaki erkek çocukların birden çok spor dalıyla motor gelişimlerdeki gelişimsel farklılıkları incelenmiştir. Çalışmaya farklı okullardan 7-10 yaş aralığında toplam 61 öğrenci katılmış, katılan öğrencilere 12 haftalık hareket programı uygulanmıştır. Katılımcıların motor gelişimlerinin takibi için TGMD-II (Test of Gross Motor Development-2) testi uygulanmıştır. 12 haftalık hareket programı sonunda çalışma grubunda, kontrol grubuna göre kaba motor beceri, nesne kontrol ve lokomotor alt becerilerinde anlamlı iyileşme görülmüştür. Kontrol grubunda sadece nesne kontrol alt becerisinde anlamlı artış saptanmıştır. Sonuç olarak 12 haftalık çoklu beceri içeren hareket programının ilkökul dönemindeki erkek çocukların motor gelişimine olumlu katkı sağlamıştır.

Çelik ve diğerleri (2013) gerçekleştirdikleri çalışmada ilkökulda öğrenim gören kız ve erkek öğrencilerin fiziksel ve motorik özelliklerinin ölçüm değerlerini cinsiyete göre karşılaştırmışlardır. Çalışmaya 7 ila 9 yaş grubu arasında 533 kız 497 erkek toplam 1050 öğrenci katılmış, katılımcıların antropometrik ölçümleri yapılarak beden kitle indeksleri hesaplanmıştır. Çalışma sonucunda yapılan karşılaştırmada spor yapmayan öğrenciler benzer fiziksel özelliklere sahipken, performansla ilgili fiziksel uygunluk testleri sonucunda erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha iyi performanslar sergilediği tespit edilmiştir. Çalışmada kız ve erkekler arasında büyük bir fark olmadığı, erkeklerin sadece belli alanlarda (durarak uzun atlama gibi) kız öğrencilerden daha başarılı

performans sergilediği sonucuna ulaşılmıştır. Bizim çalışmamızda ise kız öğrencilerin esneklik becerileri açısından erkek öğrencilere göre daha iyi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Çiriş (2014) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada ortaokul öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerini tespit edip, sporun sosyal beceriler üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Matson, Rotatory ve Hessel'in (1983) geliştirdiği, Erdoğan ve Bacanlı'nın (2003) Türkçe'ye uyarladığı "Çocuklarda Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği (MESSY)" kullanılmış araştırmaya 6-8. sınıf öğrencilerinden oluşan toplam 728 ortaokul öğrencisi katılmıştır. Katılımcıların sosyal beceri düzeylerinin incelenmesi sonucunda cinsiyet bakımından anlamlı bir farklılık oluşmaz iken katılımcıların sınıf seviyeleri sosyal beceri düzeyinde etkili olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların ebeveynlerinin eğitim durumları ve gelir düzeyleri sosyal becerilerde anlamlı bir farklılık oluşturmuştur. Çalışmada ortaokul öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemesi fakat ebeveynlerin gelir düzeyi ve eğitim durumları ile çocukların sosyal becerileri arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır. Fakat bu çalışmada hem sosyal beceriler hem de fiziksel becerilere dair ortalamalarda çalışmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlerine göre aynen Çiriş ve diğerlerinin çalışma bulguları benzer sonuca ulaşırken Çiriş ve diğerlerinin bulgularından farklı olarak ebeveynlerin ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.

Takami (2015) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada, düzenli fiziksel egzersiz yapan, sportif faaliyetlere katılan öğrencilerin sosyal becerilerini incelemek için 3000 üniversite öğrencisine "Buss-Perry saldırganlık ölçeği (CC-BPAQ)" ile "sosyal beceri ölçeği (RChUSSI)" uygulanmıştır. Araştırmaya toplam 2543 kişi katılmıştır. Katılımcıların görüşlerine göre, ilk ve ortaokul dönemi sosyal becerilerin kazanılmasında en verimli yıllar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmanın sonuçları doğrultusunda tez konumuzun oluşturduğu yaş grubunun sosyal becerilerin kazanılmasında kritik dönem olduğunu kanıtlar niteliktedir. Söz konusu çalışmada ilkokul öğrencilerinin fiziksel uygunluklarıyla sosyal becerileri arasında istatistiksel olarak bir ilişkinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Arslan (2016) tarafından yapılan çalışmada ilkokul 1. sınıf öğrencilerinin sosyal becerileri farklı değişkenlere göre incelenmiş, sosyal beceri yetersizliklerin nedenleri tespit edilmek istenmiştir. 527 kişinin katılımıyla (Akçamete ve Avcıoğlu, 2005)

tarafından geliştirilen Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği Kişisel Bilgi Formu kullanılarak araştırma gerçekleştirilmiş araştırmanın sonucunda; çocukların sosyal beceri düzeylerinin anne babanın eğitim durumu, ailenin ekonomik durumu, çocuğun okul öncesi eğitim alıp almama durumu, ailenin tutumu gibi konularda istatistiksel olarak farklılıklar görülmüş, buna karşın cinsiyet sınıf mevcudu kardeş sayısı ile ilgili bizim çalışmamızda da olduğu gibi istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Sever ve diğerleri (2017) tarafından yapılan bir çalışmada 8-14 yaş çocuklarının motorik özellikleri incelenmiş olup çalışmaya katılan 243 öğrenciye esneklik, denge, plate tapping, görsel-işitsel reaksiyon, pençe kuvveti, bacak kuvveti, durarak uzun atlama, dikey sıçrama, bara asılma, mekik, 6 dakika koşu ve yürüyüş testleri uygulanmış, bu uygulamalar sonucunda çocukların cinsiyete göre benzer özellikler gösterdiği tespit edilmiştir. Denge ve bara asılma testlerinin diğer testlere göre yüksek beceri farklılıkları gösterdiği not düşülmüştür. Ayrıca çalışmada kuvvet ve esneklik dışında motorik özelliklerin yaş ve cinsiyete göre farklılık göstermediği, fiziksel uygunluğun ise yaş ile paralel olarak geliştiği sonucuna ulaşılmıştır.

Kurt (2018) çalışmasında ilkokul öğrencilerinin motorik ve antropometrik özelliklerini spor yapıp, yapmama durumuna göre karşılaştırmış; 6-10 yaş grubu toplam 120 öğrenciden oluşan örneklem grubundan 60 öğrenci beden eğitimi derslerine katılmış, diğer 60 öğrenci ise beden eğitimi derslerinin yanında haftada 2 gün 90 dakika olarak toplamda 12 hafta süren bir antrenman programına katılmıştır. 12 haftanın sonunda tüm gruplara son testler uygulanmış ve şu sonuçlara varılmıştır; fiziksel gelişim sadece sporla ilgili değil, büyümenin de bu yaş grubunda etkili olduğu belirlenmiştir. Motor beceriler, esneklik ve reaksiyon değerlerinde antrenmanların anlamlı bir etkiye sebep olduğu ortaya çıkmıştır. Dikey sıçrama ve süratte anlamlı bir etki olmamasına karşın bireylerin ilerleme gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma bizim çalışmamızla paralellik göstermektedir. Fiziksel uygunluğun yaşa göre bir anlamlılık göstermediği, yaşta birlikte gelişim gösterdiği sonucu kayıtlara geçmiştir.

Parlar (2019) bu çalışmasında ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi- sportif faaliyetlere yatkınlıkları ve sosyal beceri düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. 852 kişiden oluşan çalışma grubuna; Öncü ve Gürbüz (2012) 'Kişisel Bilgi Formu', Küçük-Kılıç ve Keskin (2015) tarafından Türkçeye uyarlanan, Beden Eğitimi Yatkınlık ve Kocayörük (2000) geliştirdiği Sosyal Beceri Ölçeği' uygulanmış, araştırmanın sonucunda

katılımcıların sosyal becerileriyle beden eğitimi dersine tutumları arasında pozitif yönde zayıf bir ilişki olduğu belirtilmiştir. Öğrencilerden lisanslı sporcu olanların sosyal becerilerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Çalışmada beden eğitime ilişkin tutumlar ile sosyal beceriler arasında pozitif yönde zayıf bir ilişki bulunurken bizim çalışmamızda olduğu gibi sosyal beceriler ve fiziksel uygunluk arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Alkan ve Mutlu (2020) tarafından yapılan; okul öncesi çocuklarda fiziksel uygunluk ve gestasyonel yaş arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında 4-6 yaş aralığında 212 çocuğun fiziksel uygunluklarını ölçmek n Preschool Physical Fitness (PREFIT) test bataryası ve çocukların gelişim parametrelerini ölçmek için Denver Gelişimsel Tarama Testi (DGTT) II uygulanmış, bu testler sonucunda okul öncesi çocuklarının Gestasyonel yaşlarıyla fiziksel uygunlukları arasında bir ilişki bulunmamıştır. Ayrıca okul öncesi çocukların kognitif seviyesi ve fiziksel uygunlukları ve gelişimleri arasında bir ilişki bulunmaması bu çocukların bir bütün olarak değerlendirilmesi gerektiğini sonucuna ulaşılmıştır.

Kara ve Şahin (2021) tarafından yapılan çalışmada, ortaokul öğrencilerinin sosyal beceri, fiziksel aktivite ve akademik başarı özelliklerinin incelenmesi konu edinilmiştir. Çalışmaya 6 -8 sınıf öğrencilerinden toplam 338 öğrenci katılmıştır. Çocuklar için Çocuklar için Fiziksel Aktivite Ölçeği (ÇFAÖ) (Crocker ve ark., 1997), ve Matson Çocuklarda Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği (Matson ve ark., 1983) ile akademik başarı puanları kullanılmış ayrıca çocukların boy ve ağırlık ölçümleri yapılmış beden kitle indeksleri hesaplanmıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin akademik başarıları ve fiziksel aktiviteleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermezken, bizim çalışmamızda kız çocuklarının esneklik gerektiren becerilerde daha iyi olmasına nazaran bu çalışmada kız öğrencilerinin sosyal beceri puanlarının erkek öğrencilerin sosyal beceri puanlarının ortalamasından daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tokmak (2021) tarafından yapılan çalışmada ilkökul öğrencilerinin motor becerileri fiziksel uygunluk ve sosyal becerileri arasındaki ilişki incelenmiştir. 1-4 sınıf öğrencileri arasında yapılan çalışmaya toplam 177 öğrenci ile uygulanmış, çalışmada öğrencilerin ağırlık ve boy ölçümleri yapılmış BKİ'leri (Beden Kütle İndeksi) hesaplanmıştır. Fiziksel uygunluk ölçümleri için Eurofit Test Bataryasından yararlanılmış, Motor beceri için TGMD-III test içerisinden lökomotor beceriler ve top

becerileri puanlamıştır. Sosyal Becerileri Derecelendirme Sistemi anne-baba formu uygulanmıştır. Çalışma sonucunda kaba motor becerilerinden lökomotor becerilerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır, buna karşılık top becerilerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuş, erkek öğrencilerin top becerilerinin kız öğrencilerden daha iyi olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Fiziksel uygunluk ölçümlerde ise bizim çalışmamızda olduğu gibi esneklik gereken ölçümlerde kız öğrencilerin daha başarılı olduğu tespit edilmiştir. Fiziksel uygunluk ölçümlerinin ise sosyal becerilerin yaşa ve cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna varılmıştır. ilköğrencilerinin fiziksel uygunluk ve motor becerileri arasında anlamlı bir ilişki varken sosyal beceriler ve fiziksel uygunlukları arasında anlamlı bir farklılığa ulaşılamamıştır.

Sülün (2022) tarafından yapılan çalışmada “Fiziksel Etkinlik Kartlarının Öğrencilerin Sportmenlik Davranışlarına ve Sosyal Beceri Düzeylerine Etkisi” incelenmiş Uygulama grubunda olan öğrencilere beden eğitimi ve spor derslerinde 2 ders saati boyunca haftada 1 toplamda 8 hafta okulun bahçe ve malzeme durumları göz önünde bulundurularak seçilmiş olan 8 farklı FEK beden eğitimi ve spor öğretmeni tarafından uygulanmıştır. Kontrol gruplarında yer alan öğrencilere ise aynı beden eğitimi ve spor öğretmeni normal müfredat işlenmiştir. 5-7. Sınıflar arasında toplam 259 öğrenciye ulaşılmıştır. Uygulama grubunda 69 kadın 64 erkek kontrol grubunda ise 73 kadın 53 erkek öğrenci vardır. “Beden Eğitimi Dersi Sportmenlik Davranışı Ölçeği” ve “Sosyal Beceri Ölçeği (SBÖ)” çocuklara uygulanmıştır. Bizim yaptığımız çalışmadan farklı olarak, yapılan testler sonucunda; Sosyal beceri düzeyleri cinsiyet değişkenine göre uygulama grubu açısından anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Uygulama grubunda yer alan kızların sosyal beceri ön-son test puan ortalamaları erkeklerden daha yüksek çıkmıştır. Bu çalışma; Kara, A ve Şahin, M (2021) tarafından yapılan çalışmasıyla paralellik göstermektedir. Sosyal beceri düzeyleri cinsiyet değişkenine göre kontrol grubu açısından anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Kontrol grubunda yer alan kızların sosyal beceri ön test puan ortalamaları erkeklerden daha yüksek çıkmıştır.

Yenidünya Bulut, G (2023) tarafından çocuklarda bazı fiziksel uygunluk parametreleri ile dikkat ve akademik başarı arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmaya 10-12 yaş aralığında 237 öğrenci katılmıştır, katılımcılara; Burdon Dikkat Testi, Fiziksel Uygunluk Ölçeği uygulanmış, çocukların okul başarıları ise e-okul üzerinden not ortalamaları ile tespit edilmiştir. Fiziksel aktivite düzeyi, dikkat ve okul başarıları arasında

düşük düzeyde pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki ($p<0,05$) bulunmuştur. Diğer değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$).

Bu çalışmada sosyal becerilere dair demografik özelliklere göre yapılan test analiz bulguları, benzer çalışmaların bazılarında da olduğu gibi, katılımcıların ortalamalarında anlamlı bir farkı ortaya koymamıştır. Soysal becerilere, benzer çalışmaların bazılarında olduğu gibi, bu çalışmanın fiziksel becerilerin alt boyutlarında da anlamlı bir farklılık oluşmamıştır. Fakat çalışmanın fiziksel beceri boyutlarından Beden Kitle İndeksine dair kız ve erkek öğrenciler arasında toplam ortalamalarda anlamlı bir fark oluşmuş kız öğrencilerin toplam ortalamaları erkek öğrencilere göre nispeten daha yüksek olmakla birlikte oldukça küçük bir etkiye sahiptir. Literatür kaynaklarında bu çalışmayla paralel doğrultuda araştırmalara rastlamaktayız.

SONUÇ

Çalışmada öğrencilerin fiziksel uygunlukları ile sosyal becerileri arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmaya katılan kız ($M=18,32$, $SD=3,76$) ve erkek ($M=18,06$; $SD=2,73$) öğrencilerin fiziksel uygunluk becerileri içerisinde yer alan Bedensel Kitle İndeksine dair ortalamalarında arasında istatistiki açıdan anlamlı bir fark vardır. Bedensel Kitle İndeksine dair kız öğrencilerin toplam ortalamaları erkek öğrencilere göre nispeten daha yüksek olmakla birlikte oldukça küçük bir etkiye sahiptir. Bu çalışmanın amacı 9-10 yaş aralığındaki kız ve erkek öğrenciler ile bu öğrencilerin anne ve babalarının, çocuklarının sosyal becerilerine dair düşünce ve tutumları ile bu çocukların fiziksel becerilerinin alt boyutları arasında istatistiksel anlamda anlamlılık olup olmadığını tespit etmeye yönelik araştırmadır. Elde edilen bulgular neticesinde, araştırmanın sonuçlarının gelecekte buna benzer çalışmalara literatürde katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Çalışmanın bulguları göstermektedir ki, fiziksel uygunluk ve sosyal beceriler paralellik göstermektedir çocukların fiziksel uygunluk seviyelerini geliştirmek için fiziksel aktivitelere katılımları sağlanmalı fiziksel uygunlukları düşük olan bireylere oyun ve fiziksel aktivitelere katılma imkânı sağlanmalı ve bu konuda desteklenmelidir.

Bu çalışma daha fazla sayıda, farklı yaş gruplarında, farklı okullarda, anne ve babanın yanı sıra çocukların öğretmenlerini de kapsayacak şekilde yapılabilir. Geliştirilerek daha geniş kitlelere ulaşılabilir. Ayrıca sosyal becerilerine yönelik yapılan anket formları 5'li veya 7'li likert şeklinde yapılarak, katılımcılara kendilerini daha rahat ifade edebilmeleri için alan açılabilir.

Çalışmanın sonuçlarına dayanarak ilkökul dönemindeki çocukların bu dönemde fiziksel uygunlukları ile ilgili taramalar yapılarak ileride karşılaşılabilecek sağlık problemlerinin önüne geçilmesi mümkündür. Ayrıca bu yaş grubu öğrencilerinin sportif etkinliklerde başarılı olabilmesi temel hareketler döneminde desteklenmesine bağlıdır. Çocukların motor becerilerini geliştirecek programlar okullarda oluşturulmalıdır. Beden eğitimi ve spor ders saatleri arttırılarak bu eğitimlerin beden eğitimi öğretmenleri tarafından bilinçli olarak verilmesi sağlanmalıdır. Böylece gelecekte spor branşlarında daha fazla başarı elde edilebilir.

Çocukların sosyal ve fiziksel becerilerini geliştirmek amacıyla ailelerin, okul yönetimlerinin, öğretmenlerin ve politika yapıcıların kendi rolleri çerçevesinde programlar, projeler geliştirmesi gerektiği çıkarımında bulunmaktadır.

KAYNAKÇA

- Arı, M., Tuğrul, B. (1996). Okul Öncesi Eğitim. *Milli Eğitim Dergisi*. 132.
- Aracı, H. ve Aracı S. (2014). *Spor Bilimleri Öğretimi*. Ankara: Eylül Ofset. 1. Basım
- Grafiker Rek. San. ve Tic. Ltd Sti,
- Arslan, A. (2016). *İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Becerilerinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Giresun Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Giresun.
- Arslanoğlu, C. (2010). *Spor yapan ve spor yapmayan ortaöğretim öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinin karşılaştırılması: Kars ili örneği*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aydın, A. (2001). *Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi*, İstanbul: 2. Basım, Alfa Yayınları.
- Adolph, K. E. ve Franchak, J. M. (2017). The Development of Motor Behavior. Wiley Interdisciplinary Reviews: *Cognitive Science*, 8(1-2), 1-20.
- Akgün, O. K., Büyüköztürk, S., Çakmak, E. K., Demirel, F. ve Karadeniz, Ş (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Pegem Akademi.
- Alkan, H. ve Mutlu, A. (2020). Okul öncesi çocuklarda fiziksel uygunluk ve gestasyonel yaş arasındaki ilişkinin incelenmesi, *Journal of Exercise Therapy and Rehabilitation*. 2020;7(1):46-55
- Balyan, M. (2009). *İlköğretim 2. kademe ve ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları sosyal beceri ve özyeterlik düzeylerinin karşılaştırılması*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Bilgin, M. (2020). Bedensel ve Devinimsel Gelişim. (Ed). Yesilyaprak, B. *Eğitim psikolojisi: Gelişim – öğrenme - öğretim içinde* (s. 57-82). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Ceylan, S. (2009). *Sosyal-Duygusal Erken Çocukluk Ölçeğinin Geçerlik-Güvenirlilik Çalışması ve Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Beş Yas Çocuklarının Sosyal-Duygusal Davranışlarında Yaratıcı Drama Eğitiminin Etkisinin İncelenmesi*. (Yayınlanmış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Cadenas-Sanchez, C. Martinez-Tellez, B. Sanchez-Delgado, G. (2016) et al. Assessing physical fitness in preschool children: Feasibility, reliability and practical recommendations for the PREFIT battery. *J Sci Med Sport*. 2016;19:910- 915.
- Çağlak, S. (1999). *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden 5-6 Yaş Çocuklarına Beden Eğitimi Etkinlikleri Yoluyla Kavram Öğretimi*. (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çelik, A., Günay, E., ve Aksu, F. (2013). 7-9 Yaş Grubu İlköğretim Öğrencilerinin Fiziksel ve Motorik Özelliklerinin Değerlendirilmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 27(1), 7-13.
- Çiriş, V. (2014). *Spor Yapan ve Yapmayan Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Beceri Düzeylerinin Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Denham, A., Hatfield, S., Smethurst, N., Tan, E., and Tribe, C. (2006). *The Effect of Social Skills Interventions In The Primary School*, Educational Psychology in Practice. 22(1), 33-51.
- Doğan, O. (2005). *Spor Psikolojisi*, (s19), Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Ersöz, Y. (2012). *Çoklu Beceri Spor Eğitim Programının 7-10 Yaş Gurubu Erkek Çocuklarda Motor Gelişime Etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Fidan, N, Erden, M. (1994). *Eğitime Giriş*, Ankara: Meteksan Matbaacılık.
- Gallahue, D.L. Ozmun, J.C. (2006). *Understanding Motor Development: Infants, Children, Adolescents, Adults*. 6th Ed, New York: McGraw-Hill Companies; 2006
- Gallahue, D.L. Ozmun, J.C. (2002). *Understanding Motor Development: Infants, Children, Adolescents, Adults*. (5th Edition) New York: Mcgraw-Hill.
- Gallahue, D.L. and Ozmun, J.G. (2006) *Understanding Motor Development: Infants, Children, Adolescents, Adults*. (6th Ed.) [International Edition], Mcgraw- Hill Companies, 524 P., New York.
- Gallahue, D. (1982) *Understanding Motor Development in Children*. Jhon Wiley&Sons. New York.
- Genç, S.Z. (2005). İlköğretimde Sosyal Becerilerin Gerçekleşme Düzeyinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma. *Gazi Üniversitesi, Kastamonu Eğitim Dergisi*, 13(1), 41-54.

- Gresham, F. M. and Elliott, S. (1989), *Social Skills Deficits As A Primary Learning Disability. Journal of Learning Disabilities*, 22(2), 120-124.
- Güven, NM. (2005). *Okul Öncesi ve İlköğretimde Beden Eğitimi*. 4.baskı, Ankara: Kök Yayıncılık.
- Gutin, B. Manos, T. Strong, W. (1992). Defining Health and Fitness: First Step Toward Establishing Children's Fitness Standarts, *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 63(2), 128-132.
- Gözaydın, G., Bayazıt, B. ve Cantürk, M. (2006). 13-14 Yaş Okul Çağı Ergenlik Döneminde Uygulanan Dans, Yüzme ve Tenis Etkinliklerinin Çocuğun Sosyal Gelişime Etkisi. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Bildiri-Kasım, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Hahn, E., (1982). *Kindertraining. blv Sportwissen*. München.
- İnanç, B Y. Bilgin, M. Atıcı, M K. (2005). *Gelişim Psikolojisi*, Ankara: Nobel Kitap.
- İnan, M. (2005). *Erken Çocuklukta Hareket Gelişimi. Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar 1* (Yay.Haz. Sevinç M.), İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Kara, A. ve Şahin, M. (2021). Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Beceri, Fiziksel Aktivite ve Akademik Başarı Özelliklerinin İncelenmesi. *Journal of Health and Sport Sciences (JHSS)*, Vol.4, No.2, 2021.
- Kalkavan, A. (2005). *Psiko-motor Gelişim, Hentbol 1. Kademe Antrenör Yetiştirme Kursu*, Gençlik ve Spor Eğitim Daire Başkanlığı, ss, 8-10.
- Kalish, S. (1996). *Çocuğunuz İçin Spor ve Fitnes*. Çeviri: Tuncer Büyükonat. İstanbul: Beyaz Yayınları.
- Kurt, E. (2018). *6-10 Yaş Arası Spor Yapan ve Yapmayan İlkokul Öğrencilerinin Bazı Antropometrik ve Motorik Özelliklerinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi), Uludağ Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bursa.
- Kiper, S. (2016). *Anaokuluna Devam Eden 48-71 Ay Aralığındaki Çocukların Yaratıcılık Düzeyleri ile Sosyal Becerileri Arasındaki ilişki*. (Yüksek Lisans Tezi), Çağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Kuşin, I. (1999). Ruh Sağlığı ve Ahlak Gelişimi Marmara Üniversitesi Anaokulu Anasınıfı Öğretmeni El Kitabı, Zembat R (Ed) 1.Basım. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.

- Koç, S. (2005). *Beden Eğitimi ve Sporda Beceri Gelişimi*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Martin, D. (1988). *Training im Kindes-und Jugendalter*. Schorndorf.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2009). MEGEP Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi. *Çocuk Gelişimi ve Eğitimi*. ss, 38-43.
- Murat, S., Kalyoncu, O., Sahin, G. (2011). *Antrenman ve Müsabaka*. İstanbul: Kalyoncu Spor ve Danışmanlık San. Tic. Ltd. Sti.
- Özer, K. (2020). *Fiziksel Uygunluk*. 7. Baskı, Nobel Yayınevi, Ankara.
- Özer, D S. ve Özer, K. (2019). *Çocuklarda Motor Gelişim*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Özer, D., ve Özer K. (2016). *Çocuklarda Motor Gelişim*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Öncü, E., ve Gürbüz, B. (2012). Sınıf öğretmeni adayları için beden eğitimi dersi tutum ölçeğinin geliştirilmesi, Dicle Üniversitesi, *Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2012): 31-47.
- Pallant, J. (2020). *SPSS Survival Manual: A step by step guide to data analysis using IBM SPSS*. Routledge.
- Parlar, F. (2019). *Ortaokul Öğrencilerinin Beden Eğitimi Yatkınlıkları ile Sosyal Beceri Düzeyleri Arasındaki İlişki*. (Yüksek Lisans Tezi). Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Trabzon.
- Pehlivan, Z. (2009). Spora katılan çocuklara yönelik ailelerin beklentileri. *Çocuklarda Gözlenen Davranış Değişimleri ve Spora Katılımının Önündeki Engeller, Spormetre, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(2) 69-76
- Roche, A. F, Heymsfield, S. B, Lohman T. G. (1996). *Human Body Composition*. Human Kinetics. Campaign, IL.
- Senemoglu, N. (2015). *Gelişim, Öğrenme ve Öğretim, Kuramdan Uygulamaya*. (24. Basım). Ankara: Yargı Yayınevi.
- Sever, O., Sivrikaya, M. H., İlhan, Ş. E. N., ve Yılmaz, H. H. (2017). 8-14 Yaş Çocuklarda Motorik Becerilerin İncelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 19(2), 18-28.
- Sülün, F. (2022), *Fiziksel Ekinlik Kartlarının Öğrencilerin Sportmenlik Davranışlarına ve Sosyal Beceri Düzeylerine Etkisi*, Efe Akademi, İstanbul. ORCID: 0000-0002-4132-4138

- Şahin, S. (2015). Okul öncesi dönemde motor gelişim. F. Turan & Yükselen, A. İ. (Eds.), *Okul öncesi dönemde gelişim içinde* (s.120- 145). Ankara: Hedef Yayınları.
- Tanrıögen, A. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Tabachnick, B. G., ve Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6th ed.), Boston: Allyn and Bacon.
- Takami, K. (2015). *The relationship between social skills and sports activities among Chinese college students*. Psychology, 6, 393-399.
- Tavakol, M., Dennick, R. (2011). *Making Sense of Cronbach's Alpha*, International Journal of Medical Education, 2 (1), 53-55.
- Tokmak, B. (2021). *İlkokul Öğrencilerinde Motor Beceri, Fiziksel Uygunluk ve Sosyal Beceri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Gedik Üniversitesi, Lisans Üstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Yalaz, K., Anlar, B., Bayoğlu, B., (2011). *Denver II Gelişimsel Tarama Testi "Türkiye Standardizasyonu"*. Ankara: Gelişimsel Çocuk Nörolojisi Derneği.
- Yenidünya Bulut, G. (2023). *Çocuklarda Bazı Fiziksel Uygunluk Parametreleri ile Dikkat ve Akademik Başarı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Uludağ Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Yıldırım, İ., (2008). *Eğitim Psikolojisi*. Ankara: Ani Yayıncılık.
- Yıldırım, S. ve Özcan, G. (2011). Lisanslı olarak takım sporu ve bireysel spor yapan ile spor yapmayan ortaöğretim öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinin karşılaştırılması, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(23), 109–134
- Yarımkaya E, Ulucan H. (2015). Çocuklarda Hareket eğitimi Programının Motor Gelişim Üzerine Etkisi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education* 4(1).
- Warger, C.L. Rutherford, R. (1996). *Social Skills Instruction: A Collaborative Approach*. Washington: Foundation For Exceptional Innovations.
- Westwood P., (2007). *Commonsense Methods for With Special Needs Strategies for the Regular Classroom*. Newyork: Taylor & Francis e-Library.
- Winnick, J.P., ve Short, F.X. (1999). *The Brockport Physical Fitness Test Manuel and Training Guide*. Champaign: Human Kinetics.

- Willmore, J.H. Costill, D.L. (1988). *Training for Sport and Activity*. Human Kinetics.ampaign, IL.
- Wilson, S.R. Sabee, C.R. (2003). Explicating Communicative Competence As A Therotecital Term. Gren JO, Sabee CM (Eds.). *In Handbook Of Communication And Social Interaction Skills*. (3-51). Mahwah, Nj:Erlbaum.
- Willmore, J.H., Costill, D.L. (1988). *Training for Sport and Activity*. Human Kinetics.ampaign, IL.

EKLER

EK 1. ORJİNALLİK RAPORU FORMU

**ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU**

**ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI BAŞKANLIĞINA**

Tarih: 15/05/2025

Tez Başlığı: İlkokul Öğrencilerinde Motor Beceri, Fiziksel Uygunluk ve Sosyal Beceri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Bursa İli Örneği)

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 46 sayfalık kısmına ilişkin, 14/04/2025 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda işaretlenmiş filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 18 'dir.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- ☒ Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç
- 2- ☒ Kaynakça hariç
- 3- ☒ Alıntılar dâhil
- 4- ☒ 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Ardaahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nde belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

15/05/2025

Adı Soyadı:	Sevim ZAIMOĞLU CİHAN
Öğrenci No:	23000500008
Ana Bilim Dalı:	Beden Eğitimi ve Spor
Programı:	Beden Eğitim ve Spor Öğretmenliği
Statüsü:	☒ Yüksek Lisans ☐ Doktora

DANIŞMAN GÖRÜŞÜ VE ONAYI

Prof. Dr. Mehmet ŞAHİN

Detaylı Bilgi: <https://www.ardahan.edu.tr/birim.aspx?id=1002003>

Telefon: 0-4782117522

Faks: 0-4782117523

E-posta: sbe@ardahan.edu.tr

EK 2. ETİK KURUL İZNİ

T.C.
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Rektörlük

Sayı : E-67796128-819-2400036087
Konu : Bilimsel Yayın ve Etik Kurul Kararı
(Doç.Dr. Mehmet ŞAHİN)

25.10.2024

Sayın Doç. Dr. Mehmet ŞAHİN

Danışmanı olduğunuz Yüksek Lisans Öğrencisi Sevim ZAIMOĞLU CİHAN'nın "**İlkokul Öğrencilerinde Motor Beceri, Fiziksel Uygunluk ve Sosyal Beceri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Bursa İli Örneği)**" başlıklı tez çalışması ve bu tez çalışması kapsamında yapılacak araştırmalarda uygulayacağınız anket ve ölçekler Üniversitemiz Etik Kurulu tarafından değerlendirilmiş olup, yapılan değerlendirme sonucu söz konusu çalışmanızın Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kriterlerine uygun olduğuna karar verilmiştir.

Bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Mustafa YILDIZ
Bilimsel Araştırma Ve Yayın Etik Kurulu Başkanı

Belge Doğrulama Kodu: EA39M3P

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ardahan-universitesi-ebys>

Adres: Ardahan Üniversitesi Yenisey Kampüsü Rektörlük Hizmet Binası , Çamlıçatak Mevkii, Ardahan 75002
Telefon No: (0 478) 2117575
e-Posta: bayek@ardahan.edu.tr
Kep Adresi: ardahanuni@hs01.kep.tr

Faks No: (0 478) 2117509
İnternet Adresi: www.ardahan.edu.tr

Bilgi için :
Telefon No:
Direkt Hat:

Kubilay Aras
Etik Kurul Raportörü
(0 478) 2117575

EK 3. VELİ ONAY FORMU

Veli Onay Mektubu

Sayın Veliler, Sevgili Anne-Babalar,

Ardahan Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü olarak Yüksek Lisans Bitirme tezi kapsamında "İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNDE MOTOR BECERİ, FİZİKSEL UYGUNLUK VE SOSYAL BECERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ" başlıklı araştırma projesini yürütmekteyiz. Araştırmamızın amacı fiziksel uygunluk, motor beceri ve sosyal beceri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu amaçla çocuklarınızın bazı fiziksel performans testlerine katılması ve sizlerin ise sosyal beceri anketleri doldurmanıza ihtiyaç duymaktayız.

Katılmasına izin verdiğiniz takdirde çocuğunuz fiziksel performans testlerine okulda beden eğitimi ve spor dersi saatlerinde katılacaktır. Anne-baba anketleri ise size çocuğunuz aracılığıyla ulaştırılacaktır. Size zarf içinde gönderilecek anketlerin doldurulması gerekmektedir. Çocuğunuzun katılacağı fiziksel performans testlerinde onun psikolojik ve fizyolojik gelişimine olumsuz etkisi olmayacağından emin olabilirsiniz. Sizin dolduracağınız anketlerde cevaplarınız kesinlikle gizli tutulacak ve bu cevaplar sadece bilimsel araştırma amacıyla kullanılacaktır. Bu formu imzaladıktan sonra hem siz hem de çocuğunuz katılımcılıktan ayrılma hakkına sahipsiniz. Araştırma sonuçlarının özeti tarafımızdan okula ulaştırılacaktır.

Anketi doldurarak ve çocuğunuzun katılacağı fiziksel performans testleri ile bize sağlayacağınız bilgiler çocukların fiziksel uygunluk, motor beceri ve sosyal becerileri arasındaki ilişkinin saptanmasına önemli bir katkıda bulunacaktır. Araştırmayla ilgili sorularınızı aşağıdaki e-posta adresini veya telefon numarasını kullanarak bize yöneltebilirsiniz.

Saygılarımızla,

Okul öncesi Öğretmeni: Sevim ZAIMOĞLU CİHAN

Lütfen bu araştırmaya katılmak konusundaki tercihinizi aşağıdaki seçeneklerden size en uygun gelenin altına imzanızı atarak belirtiniz ve bu formu çocuğunuzla okula geri gönderiniz.

A) Bu araştırmaya tamamen gönüllü olarak katılıyorum ve çocuğum.....

.....'nin da katılımcı olmasına ☐ izin veriyorum, ☐ izin vermiyorum.

B) Çalışmayı istediğim zaman yarıda kesip bırakabileceğimi biliyorum ve verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlı olarak kullanılmasını ☐ kabul ediyorum, ☐ kabul etmiyorum

Veli Adı-Soyadı

İmza

EK 4. GÖNÜLLÜ BİLGİLENDİRME FORMU;

GÖNÜLLÜ VE VELİ BİLGİLENDİRME FORMU

1. Çalışmanın adı: İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNDE MOTOR BECERİ, FİZİKSEL UYGUNLUK VE SOSYAL BECERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ (BURSA İL Örneği)

2. Araştırmacıların adları ve kurumları:

Doç. Dr. Mehmet ŞAHİN- Ardahan Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Sevim ZAIMOĞLU CİHAN

3. Araştırmanın amacı ve kısa özeti:

Bu araştırmada; motor beceri ve fiziksel uygunlukları değerlendirilen çocukların sosyal becerilerinde ne kadar başarılı olduğu araştırılmak istenmiştir. Çalışma ile; ilkokul öğrencilerinin sosyal beceri, motor beceri ve fiziksel uygunlukları arasındaki ilişki belirlenebilir. Böylece çocuklara sosyal becerileri kazandırmak için daha çok fiziksel aktivitelerden yararlanmalarını sağlayabilir, aynı zamanda daha iyi bir fiziksel uygunluk düzeylerine gelmeleri ve motor becerilerini geliştirilmeleri için uygun ortam ve koşullar yaratılabilir. Bu çalışmada amaç; ilkokul öğrencilerinin motor beceri, fiziksel uygunluk ve sosyal becerileri arasındaki ilişkilerinin incelenmesidir.

4. Bu araştırma için neden siz seçildiniz?

Bu araştırmada; ilkokul öğrencilerinin fiziksel uygunluk, motor beceri ve sosyal beceri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda siz ilkokul öğrencileri araştırma için uygun görülmektedir.

5. Araştırmaya katılmak / bir kez katıldıktan sonra sonuna kadar devam etmek zorunda mıyım?

Araştırmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Araştırmaya katılmak zorunda olmadığınız gibi istediğiniz zaman ayrılma hakkına sahipsiniz.

6. Katılmayı kabul edersem bana ne yapılacaktır?

Araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz takdirde; fiziksel uygunluk ve motor becerilerinizi ölçmek adına bazı fiziksel performans testlerine katılacaksınız. Bunun

haricinde bir de velinizin sizin için doldurması gereken sosyal beceri anketi bulunmaktadır.

7. Araştırmaya katılmak size bir zarar verecek mi? Sizin için olumsuz yönleri/riskleri olacak mı?

Araştırmaya katılmak size psikolojik veya fizyolojik anlamda hiçbir zarar teşkil etmez. Olumsuz yönü olmadığı gibi herhangi bir riski yoktur.

8. Araştırmaya katılmanın size olası yararları nelerdir? Araştırmaya katılmak size bir fayda/üstünlük sağlayacak mı?

Araştırmaya katılmak; fiziksel uygunluk, sosyal beceri ve motor beceri düzeyinizi ölçmenize olanak sağlar. Yapılan bu ölçümler sayesinde fiziksel performans düzeyinizi gözlemler ve buna uygun antrenman ya da günlük fiziksel aktivite ihtiyacınıza saptayabilirsiniz.

9. Araştırma için masrafım olacak mı? Araştırmanın benim için maddi bedeli var mı?

Araştırma için herhangi bir masrafınız ve kesinlikle maddi bir bedeli olmayacaktır.

10. Kimlik bilgilerim ve elde edilen verilerin gizliliği nasıl sağlanacak?

Kimlik bilgileriniz ve elde edilen veriler kesinlikle gizli tutulacak ve bu cevaplar sadece bilimsel araştırma amacıyla kullanılacaktır.

11. Araştırma sonunda bana bilgi verilecek mi?

Araştırma sonuçlarının özeti tarafımızdan okulunuza ulaştırılacaktır.

12. Araştırma sonuçlarına ne olacak?

Araştırma sonuçları; fiziksel uygunluk, motor beceri ve sosyal becerileri arasındaki ilişkinin saptanmasında ve geliştirilmesinde önemli bir katkı sağlayacaktır. Gelecek dönemde yapılacak çalışmalarda da önemli bir veri kaynağı olacaktır.

13. Teşekkür:

Araştırmamıza katıldığınız için teşekkür ederiz.

EK 5. SOSYAL BECERİ DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ

Sosyal Beceri Derecelendirme Ölçeği

SOSYAL BECERİ DERECELENDİRME SİSTEMİ

ANNE BABA FORMU: İLKÖĞRETİM DÜZEYİ (ANA SINIFI- 6. SINIFLAR)

Frank M. Gresham ve Stephen N. Elliot

Yönerge:

Bu anket, çocuğunuzun bazı sosyal becerileri hangi sıklıkta sergilediğini ve bu becerilerin çocuğunuzun gelişiminde ne kadar önemli olduğunu ölçmek için düzenlenmiştir. Problem davranışların da derecelendirilmesi istenmektedir. Öncelikle çocuğunuz ve sizinle ilgili bilgiler yazınız.

Öğrenci Bilgisi:

Adı

Soyadı:.....

Okulu:.....

Şehir:.....

Sınıfı:.....

Doğum tarihi (Gün-ay-yıl):.....

Cinsiyeti: Kız ☐ Erkek: ☐

Öğretmenin;

Adı:.....

Kaç kardeşi var?

☐ Hiç

☐ 01

☐ 02

☐ 3 ve daha fazla

Anne-baba bilgisi:

Adı:.....

Soyadı:.....

Cinsiyet: ☐ Kadın ☐ Erkek

Yaş:.....

Eğitim durumu: ☐ ilkokul

☐ Ortaokul

☐ Lise

☐ Üniversite

Öğrenciler akrabalık dereceniz nedir? ☐ Anne ☐ Baba ☐ Diğer

Ailenin Gelir Durumu: ☐ 10-17 bin TL ☐ 17-20 bin TL ☐ 20 bin TL ve üzeri

Şimdi 2. ve 4 sayfadaki (1-55, maddeler) her bir maddeyi okuyunuz ve çocuğunuzun su andaki davranışlarını düşününüz. Çocuğunuzun tanımlanan her davranışı hangi sıklıkta yaptığına karar veriniz. Eğer çocuğunuz bu davranışı;

Asla/hiç yapmıyorsa: sıfırı (0)

Bazen yapıyorsa: biri (1) 'i

Çok sık yapıyorsa: ikiyi (2) 'i daire içine alınız.

1'den 38'e kadar olan maddeleri bir kez ve bu davranışların her birinin, çocuğunuzun gelişimi için ne kadar önemli olduğunu belirlemek için derecelendiriniz.

Eğer bu davranış çocuğunuzun gelişimi için önemli değilse, 0'ı

Eğer bu davranış çocuğunuzun gelişimi için önemli ise, 1'i

Eğer bu davranış çocuğunuzun gelişimi için kritik ise, 2'yi daire içine alınız.

Aşağıda size iki örnek verilmiştir:

Sosyal Beceriler	Ne kadar sıklıkta ?			Ne kadar önemli?		
	Asla/Hiç	Bazen	Çok sık	Önemli değil	Önemli	Kritik
Mizah duygusuna sahiptir.	0	1	②	0	1	②
Telefona uygun bir şekilde cevap verir.	0	①	2	0	①	2

*Bu anne baba çocuklarının çok sık mizah duygusuna sahip olduğunu ve bunun çocukların gelişiminde önemli olduğunu düşünmektedir. Bunun yanı sıra, anne-baba çocuklarının hiçbir zaman telefona uygun bir şekilde cevap veremediğini, telefona uygun bir şekilde cevap verme becerisinin çocuklarının gelişiminde kritik bir beceri olduğunu düşünmektedir.

Doğru yada yanlış cevap yoktur. İstedığınız kadar zamana sahipsiniz lütfen hiçbir maddeyi boş bırakmayınız.

Sosyal Beceriler	Ne kadar sıklıkta ?			Ne kadar önemli?		
	Asla/Hiç	Bazen	Çok sık	Önemli değil	Önemli	Kritik
1.Evdeki boş zamanlarını uygun bir şekilde değerlendirir.	0	1	2	0	1	2
2.Hatırlatmadan odasını temiz ve düzgün tutar.	0	1	2	0	1	2
3.Evde uygun bir ses tonuyla konuşur.	0	1	2	0	1	2
4.Oyun etkinliklerine hatırlatmadan katılır.	0	1	2	0	1	2
5.Yeni insanlarla tanıştığında hatırlatmadan kendisini tanıtır.	0	1	2	0	1	2
6.Diğer çocuklarla kendisine vurduğunda ya da rahatsız ettiğinde uygun karşılık verir.	0	1	2	0	1	2
7.Bir şey satın alacağı zaman satış yapan kişilere bilgi ve yardım için soru sor.	0	1	2	0	1	2
8.Okuldaki veya başka bir yerdeki toplantılara katılır.	0	1	2	0	1	2
9.Gerçekçi olmayan ricaları kibarca geri çevirir.	0	1	2	0	1	2
10.Arkadaşlarını eve davet eder	0	1	2	0	1	2
11.Başarı durumlarında ailedeki diğer fertleri tebrik eder.	0	1	2	0	1	2
12.Kolaylıkla arkadaş edinir.	0	1	2	0	1	2
13.Değişik şeylere ilgi gösterir.	0	1	2	0	1	2

14.Sorun yaratabilecek durumlardan kaçınır.	0	1	2	0	1	2
15.Oyuncaklarını ve sahip olduğu eve ait diğer eşyaları yerine kaldırır.	0	1	2	0	1	2
16.Aile fertlerine gönüllü yardım eder.	0	1	2	0	1	2
17.Telefona uygun cevap verir.	0	1	2	0	1	2
18.Kendisine yapılan eleştiriye olumlu karşılır.	0	1	2	0	1	2
19.Siz yardım istemeden de ev işlerine yardımcı olur.	0	1	2	0	1	2
20. Kendisine haklı görünmeyen ev içi kurallara uygun şekilde sorgular.	0	1	2	0	1	2
21.Ev işlerini sizin yardımınızı istemeden önce kendisi yapmaya çalışır.	0	1	2	0	1	2
22.Diğer çocuklarla tanışırken öfkelerini kontrol eder.	0	1	2	0	1	2
23. Çevresi tarafından sevilir.	0	1	2	0	1	2
24.Önce başkasının konuşmasını beklemek yerine konuşmayı başlatır.	0	1	2	0	1	2
25.Sizinle olan anlaşmazlıklar ılımlı bir şekilde sonlandırır.	0	1	2	0	1	2
26.Sizinle olan çatışmalarında öfkelerini kontrol eder.	0	1	2	0	1	2
27.Arkadaşlarına ya da ailedeki diğer çocuklara iltifat eder.	0	1	2	0	1	2
28.Ev işlerini uygun zamanda bitirir.	0	1	2	0	1	2
29.Aile fertlerinden birinin eşyasını kullanmadan önce izin ister.	0	1	2	0	1	2
30.Sosyal ortamlarda arkadaşlarının olduğu parti gibi kendine güvenir.	0	1	2	0	1	2
31.Evden çıkmadan önce izin ister.	0	1	2	0	1	2

32.Arkadaşlarının ya da aynı yaşta olduğu akrabalarının takılmacalarına uygun tepkiler verir.

33.Sizin yardımınızı beklemeden zamanını ev işleriyle ya da başka konularla uğraşarak uygun şekilde değerlendirir.

34.Arkadaşlarının oyun oyunla ilgili fikirlerini kabul eder.

35.Bir etkinlikten diğerine kolayca geçer.

36.Aile fertleri ile gerekli durumlarda kendiliğinden iş birliği yapar.

37.Arkadaşlarına iltifat ya da armağanlarına teşekkür eder.

38. Kaza gibi durumlara uygun şekilde bildirir.

Problem Davranışlar

39. Başkaları ile kavga eder.

40.Üzgün veya canı sıkılmış gibi davranır.

41.Yalnızmış gibi görünür.

42.Kendisine fazla değer vermez.

43.Başkalarına karşı incitici ve tehditkâr davranışlarda bulunur.

44.Devamlılık gösteren etkinlikler sırasında başkalarını rahatsız eder.

45.Çocuklarla aynı grup içerisinde bulunmaktan sıkılır.

46. Başkaları ile tartışır.

47.Yerinde hiç duramaz ve aşırı hareketlilik gösterir. 0 1 2 0 1 2

48.Kurallara veya isteklere itaat etmez. 0 1 2 0 1 2

49.Yetişkinlerce yaptığı davranıştan dolayı uyarıldığında karşı çıkar. 0 1 2 0 1 2

50.Düşüncesizce davranışlar gösterir. 0 1 2 0 1 2

51.Başkalarının söylediklerini dinlemez. 0 1 2 0 1 2

52.Kolayca utanır. 0 1 2 0 1 2

53.Kolayca dikkati dağılır. 0 1 2 0 1 2

54.Kolaylıkla sinirlenir. 0 1 2 0 1 2

55.Kolaylıkla öfke nöbetine girer. 0 1 2 0 1 2

EK 6. FİZİKSEL UYGUNLUK ÖLÇEĞİ

Fiziksel Uygunluk Ölçeği

- **Boy Ölçümü:** Katılımcıların boy ölçümü yapılırken; ayaklarının çıplak, topuklarının bitişik, başının dik ve gözlerinin karsıya bakacak şekilde olması istenmiştir. Test ölçüm sırasında kayan kaliper çubuk katılımcının başına değdiği anda durdurularak değer cm cinsinden kaydedilmiştir.

- **Kilo Ölçümü:** Katılımcıların vücut ağırlıkları hassaslık derecesi 0.1 kg olan baskülle ölçülmüştür. Vücut ağırlığı ölçümü sırasında, katılımcılardan ayaklarının çıplak olması istenmiştir. Katılımcının gövdesi dik pozisyondayken vücut ağırlığı kg olarak kaydedilmiştir.

- **BKI Değeri Hesaplama:** Katılımcıların Beden Kütle İndeksleri; Vücut Ağırlığı (kg) / (Boy (m)) ² formülü ile hesaplanmıştır.

- **20 Metre Sürat Koşusu:** 20 metrelik alan işaretleyici bantlarla belirlenmiş ve katılımcıların hazır olduklarında çıkış yapmaları istenmiştir. Başlangıç esnasında kronometre başlatılmış ve bitiş çizgisine gelindiğinde durdurulmuştur. Skor puanı saniye cinsinden kaydedilmiştir.

- **10x5 Dayanıklılık Koşusu:** Katılımcıların işaretleyici bantlarla belirlenmiş 5 metrelik alanda başlangıç uyarısıyla koşması istenmiştir. Her gidiş 1 ve dönüş 1 tur olarak sayılmış ve toplamda 10 tur koşması istenmiştir. Katılımcıların her seferinde yerdeki işaretleyici bandı iki ayağının da geçtiği kontrol edilmiştir. Test katılımcının bitiş çizgisinde gelmesi ile sonlandırılmış ve toplamda 10 turu hangi sürede bitirdiği saniye cinsinden kaydedilmiştir.

- **Mekik Testi (Gövde Kaldırma Testi):** Katılımcıların minderinin üzerine sırtüstü uzanması ve dizlerini bükerek ayaklarını kalçadan 30 cm uzak olacak şekilde yerleştirmeleri istenmiştir. Daha sonra katılımcıların ellerini başının iki yanına almaları ve her gövdesini kaldırdığında dirseklerinin bacaklarına temas etmesi ve daha sonrada sırtının mindere değene kadar yatması istenmiştir. Tüm yönergeleri uyacak şekilde yapılan hareket 1 mekik olarak kabul edilmiştir. Katılımcılar bir deneme yaptıktan sonra test başlamış ve 30 saniye boyunca yapılabilen toplam mekik sayısı test skoru olarak kaydedilmiştir.

- **Durarak Uzun Atlama Testi:** Katılımcıların ayakları bitişik, başlangıç çizgisinde ve kolları kuvvet üretmek için uzatılmış şekilde konum almaları istenmiştir. Çift ayak

sıçraya bildikleri en ileri noktaya sıçramaları istenmiş ve sıçradıkları noktada topuktan mesafe cm cinsinden ölçülmüştür.

-Otur-Eriş (Esneklik) Testi: Esnekliği ölçmek için kullanılan bu testin materyalin uzunluğu 35 cm, genişliği 45 cm ve yüksekliği 32 cm'dir. Üst yüzey uzunluğu 55 cm, genişliği 45 cm ayrıca üst yüzeyi ayakların dayandığı yüzeyden 15 cm dışarıda olan; üst yüzeyi üzerinde 0-50 cm ölçüm cetveli bulunan bir sehpadır (Göbel ve Çalışkan, 1991). Testin uygulanması sırasında katılımcılardan oturmaları ve ayaklarını sehpa dayamaları istenmiştir. Daha sonra dizlerini bükmeden, gövdeden bükülerek elleri ile uzanabildikleri kadar ölçüm cetvelini yavaşça itmeleri istenmiştir. Cetvel üzerinde uzanabildikleri sayı skor olarak kaydedilmiştir.

-Disklere Dokunma (Plate Tapping) Testi: Katılımcılar test masasına gelerek iki diskin arasında bulunan dikdörtgene dominant olmayan ellerini yerleştirmeleri istenmiştir. Dominant elin ise dikdörtgende olan elin aksi yönünde olan diske koymaları istenmiştir. Dikdörtgendeki elin sabit diğer elin ise hızlıca disklere dokunulması istenmiştir. Hazır ve basla komutu ile test başlamış ve her diske 25 dokunuş sayılmıştır. Her iki diske toplamda 50 dokunuş yapılması ve en kısa sürede bitirilmesi istenmiştir. Toplam süre saniye cinsinden skor olarak kaydedilmiştir.

- Dikey Sıçrama Testi: Katılımcılar ayaktayken ellerinin ulaştığı en üst nokta işaretlenmiştir. Daha sonra ayaklar bitişik ve dizden bükerek sıçrayabildiği en yüksek noktaya sıçramaları ve dokunmaları istenmiştir. En yüksek noktaya dokunulan nokta ile başlangıç noktası arasındaki mesafe cm cinsinden skor olarak kaydedilmiştir.

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Sevim Zaimoğlu Cihan

Doğum Yeri ve Tarihi :

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Okul Öncesi Eğitim Öğretmenliği

Yüksek Lisans Öğrenimi : Beden Eğitimi Öğretmenliği

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

Bilimsel Faaliyetleri :

İş Deneyimi

Stajlar : -

Projeler : -

Çalıştığı Kurumlar : MEB

İletişim

E-Posta Adresi :

Tarih :

Jüri Tarihi :